

LIETUVIŲ GYDYTOJŲ

BALANDIS 1965
Nr. 2 • (18)

BIULETENIS

LIETUVIŲ GYDYTOJŲ BIULETENIS.

Pasaulio Lietuvių Gydytojų Sąjungos Organas.

Leidžia: Illinois Lietuvių Gydytojų Draugija.

Redaguoja: Vyr. Redaktorius Dr. S. Biežis.

Atsakomingasis Redaktorius Dr. S. Budrys.

9236 So. Longwood Drive,

Chicago, Illinois 60620.

Redakcinė Kolegija: Dr. K. Balukas, Dr. M. Budrienė,
Dr. V. Kaupas, Dr. R. Povilaitis, Dr. V. Tauras ir I.
Makštutienė.Redakcijos Bendradarbiai: Dr. Z. Brinkis, Dr. F.
Kaunas, Dr. Algis Matulionis, Dr. V. Ramanauskas,
Dr. A. Starkus, Dr. A. Tauras ir Dr. S. Pacevičienė
Administratorius: Dr. A. Garūnas,

2737 West 71st Street, Chicago, Illinois 60629

Prenumeratos kaina: \$4.00.

Spausdina M. Morkūno spaustuvė.

Straipsniai su autorių pavarde ar slapyvarde nebūti-
nai išreiškia leidėjų ir redakcijos nuomonę.Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra kalbos, for-
mos ir stiliaus atžvilgiu.

LITHUANIAN MEDICAL BULLETIN

Dr. S. Biežis — Editor-in-Chief.

Dr. S. Budrys — Managing Editor.

9236 So. Longwood Drive, Chicago, Illinois 60620

Subscription \$4.00 per year.

TURINYS

<i>Igytas imunitetas prieš džiovą</i> Dr. D. Jasaitis	5
<i>Gydytojai už savo profesijos ribų.</i> Dr. J. Meškauskas	10
<i>Senovės gydymo menas</i> Dr. Z. Brinkis	14
<i>Tarptautinis alergologų kongresas Madride.</i> Dr. S. ir dr. M. Budriai	15
<i>Svarbiuoju uždaviniu</i> Dr. S. Biežis	17
<i>Veikla</i>	19
<i>Dantų Gydytojų Skyrius</i> Veda dr. R. Povilaitis	24
<i>Atžalynas</i> Veda dr. A. Tauras	25
<i>Moterų Kampelis</i> Veda I. Makštutienė	28
<i>Kronika</i>	31
<i>Susirinkimai — Konvencijos</i>	34
<i>In Memoriam</i>	35
<i>VIRŠELYJE — Pulk. dr. Juozas Žemgulyš vienas iš kankinių Panevėžyje.</i>	

Biuletenis išeina 4 kartus į metus. Prenumeratos
kaina 4 doleriai, mokama kartu su nario mokesčiu
skyrių išdininkui.

Kolegos nepriklausą draugijoms prašomi siųsti pre-
numeratos mokesį Lietuvos Gydytojų Biuletenio Ad-
ministratoriui

DR. A. GARŪNAS,

2737 West 71st Street, Chicago, Illinois 60629

KETVIRTI ŠIMTMEČIO KENČIANTI TAUTA

Šiais metais minint liūdną Lietuvos okupacijos 25 metų sukaktį, prieš mūsų akis ryškiau negu bent kada iškyla tautos kančios, sudėtos aukos ir herojinės akimirkos, kada lietuvis, nors ir prieš iš visų pusių apsuptas ir suspaustas, parodė reto heroizmo pavyzdžių siekdamas laisvės ir sau ir savo tautai.

Minėdami tautos kankinius ir Lietuvos rezistencijos žmones, mes daugelyje akimirų matome, kad visuose laisvės kovos frontuose pavergtoje Lietuvoje aktyviai reiškesi ir lietuviai gydytojai, parodė reto patriotizmo ir heroizmo akimirku.

Ir mes, laisvojo pasaulio lietuviai gydytojai, negalėdami fiziniai padėti savo kenčiantiems broliams ten tėvynėje, turėtume neužmiršti savo pareigos bent moraliai ir materialiai remti Tėvynės išlaisvinimo darbą ir aktyviai jungtis į šios liūdnos sukakties minėjimą ir parodymą pasauliui mūsų Tėvynės kančių.

B. ir B.

redakcijos stalčiuje

Mieli Kolegos,

Jau daug kartų šiame skyriuje buvo kreipiamasi į Jus su prašymu padėti Biuletenio redakcijai savo patarimais, nuomonėmis ir rašiniiais.

Buvome paskelbę ir tvarką, kuria norėtume gauti medžiagą, skirtą naujai leidžiamam numeriui. Žinios apie veiklą, kronikos žinios turi būti atsiųstos iki 10 dienos mėnesio prieš Biuletenio išėjimą. Kai kurie bendradarbiai yra labai tvarkingi ir pareigingi. — Ačiū jiems!

Kiek blogiau yra su straipsniais mediciniškais temomis. Medžiaga Biuleteniui yra planuojama iš anksto, apskaičiuojant puslapių skaičių etc. Autoriui laiku neatsiuntus straipsnio, reikia sulaikyti Biuletenio spausdinimą ir laukti, kol vėluojas autorius pristatys savo

AMERIKOS LIETUVIŲ GYDYTOJŲ SAJUNGOS MOKSLINIŲ STRAIPSNIŲ KONKURSAS

Amerikos Lietuvių Gydytojų Sąjunga skelbia mokslinių straipsnių parašytų medicinos srityje vienkartinį konkursą.

Mokslinis straipsnis iš klinikinės, eksperimentalinės arba teorinės medicinos srities turi būti originalus, aktualus ir parašytas lietuvių kalboje.

Du geriausiai parašyti moksliniai straipsniai bus premijuojami pinigineis premijomis:

Pirma premija — 300 dolerių, antra premija — 200 dolerių.

Premijas laimėjęs gydytojai — mokslinių straipsnių autoriai bus kviečiami savo mokslin-

kos Lietuvių Gydytojų Sąjungos Biuletene, kuris įvyks 1965 m. gegužės mėn. Premijuoti ir išspausdinti Lietu-

vių gydytojai, rezidentai ir rezidentės dalyvauti ir savo kompetencijomis būti konkurso komisijos nariais. Nėra apri-
mėn. 1 d.

Konkurso komisiją sudaro dr. Albinas Garūnas ir dr. J. Valaitis.

Adresas: Dr. J. Valaitis,
10000 N. Springfield, Illinois.

Reikalaujama, kad straipsniai būtų rašomi tokio pat formato, kaip ir Biuletenis, nes išlaidas sušalinti dar pati Biuletenis. Reikalaujama, kad straipsniai būtų rašomi mašinėle.

Reikalaujama, kad straipsniai būtų rašomi lietuvių kalba ir Administracija

prašo visus skaitytojus susimokėti metinę prenumeratą. Nariai sumoka per savo skyrius, o ne nariai tiesioginiai, prisiųsdami \$4.00 Biuletenio Administratoriui.

Dr. Albinas Garūnas
Administratorius

1963 metais pajamų buvo \$1143.00: \$738.00 už prenumeratas ir \$405.00 už skelbimus.

Išlaidų 1964 metais buvo \$1935.00: spausdinti sumokėta \$1660.00 ir \$275 už persiuntimą, pašto ženklus etc.; tuo būdu Biuletenis turėjo \$102.00 nuostolių.

ĮGYTAS IMUNITETAS PRIEŠ DŽIOVĄ

Dr. Domas Jasaitis

Dar prieš 20 metų žmonės panikiškai bijojo džiovos. Ji buvo taip paplitusi ir reikalaudavo tiek daug aukų, kad buvo vadinama naujųjų amžių **balto maru**. Bet per paskutinius 20 metų buvo pagaminta keliolika baktericidinių ir bakteriostatinių priešdžiovinių antibiotikų. Su jų pagalba džiovos plėtra buvo sustabdyta, jos klinikinis vaizdas pakeistas, mirtingumas sumažintas.

J.A.V. statistika rodo, kad naujų aktingos džiovos susirgimų skaičius 84304 (1953 m.) nukrito iki 53315 (1962 m.) t.y. sumažėjo 36.8%. 1953 m. aktingų atsitikimų buvo 53 100.000 gyventojų, o 1963 tik 28.7, sumažėjo 45.8%. Nuo džiovos 1953 m. mirė 19.707, o 1962 m. tik 9.506. 1952 m. buvo J.A.V. registruota aktingos džiovos atsitikimų apie 200.000 ir kitokių tuberkuliozės rūšių atsitikimų 250.000. T.y. 450.000, o 1962 m. buvo pirmųjų apie 110.000 ir antrųjų apie 220.000 — viso apie 330.000. **Tie skaičiai rodo, kad džiova yra greito nykimo eigoje.** Šiandieninio J.A.V. žmogaus pabaisa tapo širdies ligos, nugalabinusios 663.391 asmenų ir vėžys, nužudęs 273.502 žmones 1961 m. Tais pačiais metais džiovos aukų buvo tik 9.938. Iš tų skaičių padarytos išvados išugdė žmonėse perdėtą optimizmą. Net gydytojai užmigo ant pergales laurų. Žmonių atsargumas ir budrumas atšipo. **Bet tikrovė nėra tokia graži, kaip statistinė realybė.** Pasiremiant tuberkulino testo duomenimis, galvojama dar šiaudien 35.000.000 J.A.V. gyventojų yra apkrėsti džiovos bacilomis. Jei nebus surasta naujų galingesnių priemonių džiovai sunaikinti, tai iš to skaičiaus 1 iš 20 — 175.000 žmonių susirgs laike savo žemiško gyvenimo aktinga džiova ir bus reikalingi gydymo. (2) Džiovos infekcija ir iki šiol yra pasaulinė problema, nes ir dabar miršta kasdien visuose kontinentuose 18.000 žmonių arba 6.570.000 per metus. (3) Ir paskutiniųjų dviejų metų sveikatingumo statistika išryškina, kad džiovos traukimasis į nebūtį sustojo. Ji pradeda atsigauti. New Yorko didmiestyje nežymus džiovos mirtingumo padidėjimas buvo užregistruotas 1957, 1960 ir 1962 m. Naujų susirgimų skaičius pastoviai mažėjo

iki 1962 m. 1961 m. mirtingumo koeficientas buvo 56:100.000, o 1962 m. jau 57:100.000. Naujų džiovos židinių buvo 1961 m. — 4360, o 1962 — 4437. Preliminariniai skaičiai rodo, kad 1963 m. padidėjimas siekė 12%. Pradžios mokyklos mokinių turinčių pozityvų tuberkulino testą buvo 1960-61 m. — 9.4%, o 1961-62 m. — 12.5%. (4) Panašūs reiškiniai pastebėti ir kai kuriose kitose J.A. valstybėse. Tad atrodo, kad tik vieni priešdžioviniai antibiotikai nepajėgs nugalėti tuberkuliozės pandemijos. Yra būtinos kitokios priemonės tam tikslui pasiekti. Yra žinoma, kad kai kurias praeityje baisias ligų epidemijas pav. raupus, difteriją, vidurių šiltinę, paratyfus, poliomielitą, pavyko apvaldyti ir suvesti iki nereikšmingų skaičių vartojant preventyvinus skiepus-vakcinas, kurios įvestos į žmogaus kūną, pažadina organizmą išmokti gaminti gausias apsigynimo priemones, kuriomis pastarasis suardo arba neutralizuoja įsiveržusių mikrobu gaminamas nuodingas medžiagas ir užgydo padarytą žaizdą. Organizmo sugebėjimai gali jį padaryti atspariu prieš apkrečiamas ligas, vadinami imunitetu. Toliau mes kalbėsime daugiausiai apie **dirbtiną priešdžiovinį imunitetą.**

Teoretinės ir praktinės imuniteto problemos buvo labai aktualios XIX šimtmečio gale ir XX pradžioje. Dabar, stebukladarių antibiotikų ir chemoterapijos laikais, jų grįžimas dvelkia senove. Bet fiziologai, nepajėgdami turimais ginklais nugalėti džiovos pandemiją, nukreipė įtemptą dėmesį į imuniteto prieš džiovą išugdymą. Paskutinių kelerių metų medicininė literatūra ir Europoje ir J.A.V. pilnėja straipsniais, svarstančiais tuos klausimus. Daugelis didžiųjų tyrimo institutų vykdo sudėtingus ir mįslingus bandymus tam uždaviniui išspręsti. Įgytam — dirbtinam imunitetui sukelti paprastai vartojamos medžiagos, gaunamos iš nužudytų ar tik biologiškai nusilpnintų (attenuated) bakterijų. Jos žudomos karščiu ar baktericidiniais chemikalais. Jų gyvastingumas mažinamas moderuotu karščiu, džioviniu, pasažu per kai kuriuos gyvulius arba jų auginimu specialiose maisto dirvose (media).

1964 m. gegužės mėn. gale New Yorke įvyko **National Tuberculosis Association** metinė konferencija, kurioje ir man teko dalyvauti. Joje **René Dubos** skaitė: „Įgytas imunitetas prieš džiova“. Ji buvo skirta A. Calmette'o, Pasteuro Instituto nariui, šimtajam gimtadieniui 1863–1963) atminti, ir jo pagamintai **BCG** (*Bacillus Calmette-Guérin*) vakcinai vis plačiau išgaalinčios, pažinimui. Toje paskaitoje Dubos sutelkė Dr. Ambersono klinikinį patyrimą džiovos srityje, A. Calmette'o pionieriškus darbus ir Dr. Max Lurje neseniai pasirodžiusio veikalą „Resistence to Tuberculosis: Experimental Studies in Native and Acquired Defensive Mechanisms“ mintis. (5)

Dubos paskaita — tobula forma ir sviri turiniu — buvo akstinas parašyti šią apžvalginį straipsnį.

Imunizavimas nužudytomis džiovos bacilomis

Pirmieji empiriniai vakcinų gamintojai (Jenner — raupai, Pasteur — vištų cholera, juodligė, pasiutimas) veikė su biologiškai nusilpnintomis bakterijomis. Nors bandymai su gyvuliais (R. Koch, Straus, Prudden ir kt.) neginčytinai įrodė, kad vakcinai pagamintos iš nužudytų tuberkuliozės bacilų nėra pavojingos ir išaugina gyvuliuose relatyvų atsparumą prieš tą infekciją, bet, matomai, apriorinė baimė apkrėsti žmogų aktiva džiova stabdė Kocho bacilų naudojimą žmogaus imunizavimui. Weiss ir Wells yra paskelbę nepaprastai išsamia toje problemos apžvalgą. (6) Platesnės apimtys tos rūšies bandymas buvo atliktas Jamaikoje (Britų Vak. Indijoje). Opie Flahiff skiepijo nužudytomis bacilomis ligonius, talpinamus į psichiatrinę ligoninę, kurioje buvo labai didelis susirgimų ir mirimo % nuo džiovos. Dešimts metų užtrukusių tyrimų sutrauktinė statistika parodė, kad profilaktiniai skiepinimai ligoniams išgyjo ryškų atsparumą. (7) Panašus tyrimas buvo įvykdytas ir tarp laisvų Jamaikos gyventojų. Pasekmės nebuvo per daug viltingos ir žadančios. (8) Tjie bandymai atidengė stebėtinai mažai duomenų apie vartotų antigeninių medžiagų, skatinančių atsparumo padidėjimą, prigimtį. Įdomu, kad skiepinimas (vakcinavimas) nužudytomis bacilomis arba jų kūnų ištraukomis (ekstraktais) didina netik atsparumą prieš džiova, bet ir prieš infekcijas, kurių priežastimi yra negiminingi mikrobai pav. Friedlände-

rio bacilos ir kaikurie stafilokokai. (9) Tai rodo, kad **skiepinimai nužudytų džiovos bacilų medžiagomis neišugdo specifiško atsparumo**, bet tik panašų į tą, kurį sukelia gram-negatyvinių bacilų endotoksinais. Kiti skaitlingi bandymai su nužudytomis bakterijomis įrodė, kad jei mikrobai vartojami skiepinimui yra neteikę efektyvumo, tai tuo pačiu jie nustoja imunizuojančių galių. (10) Tasai pastebėjimas dar labiau sustiprino prielaidą, kad tik gyvi mikroorganizmai, pajėgūs sukelti nors ir lengvoje formoje ligą, gali pagaminti imunitetą prieš tos pačios ligos kartotinę atkrytį. Tą tikėjimą rėmė jau visiems žinomą klinikinė tiesa, kad, persirgę apkrečiama liga, įgydavo specifinį imunitetą prieš turėtą infekciją. Tad nors džiovos atvejuje pirmos vakcinai buvo pagamintos iš nužudytų mikrobu ir įrodė savo imunizuojančių veiksmingumą, bet neturime nustebti, kad gyvų vakcinų šalininkai, bent laikinai, laimėjo. Long sako: „visa imunizacijos istorija žadino tyrinėtojuose aistrą spręsti džiovos imuniteto problemą, vartojant gyvus virus“.

Buvo nustumtas į archyvą **R. Kocho** tvirtinimas, kad kai kurie tuberkulini ar kitos bacilų kūno medžiagų atskalos pasižymi reikšmingomis imunogeninėmis savybėmis. Per kelis dešimtmečius tie faktai buvo primiršti ir nepuoselėjami. Bet dabar jie vėl aktualėja. Tai ypačingai išryškėjo **Pirmame Tarptautiniame Simpoziume Florencijoje** (1959), kurio visi darbai buvo skirti nužudytų antituberkuliozinių vakcinų problemoms. (10a)

BCG vakcina

XX amžiaus pradžioje bakteriologinių institutų laboratorijas užviešpatavo bandymai, kurių tikslas buvo pagaminti priešdžiovinę vakciną iš apmarintų (apgaišintų, leisgyvių) Kocho bacilų. Aš paminėsiu iš jų tik dvi — BCG ir Vole bacilų skiepus.

BCG vakciną pagamino prancūzų bakteriologai Calmette ir Guérin — 1907 m. Jiedu sėjo Kocho bacilą — typi bovinai — į maisto dirvas (media), padarytas iš bulvių ir 5% glicerine atskiestos ragučių tulžies. (11) Po skaitlingų persodinimų, kurie užtruko 11 metų, bacilų infektyvumas ir toksingumas nepaprastai sumažėjo: jų 1 mg, išvirkštas į jūrų kiaulaitę, pastarosios nenužudėdavo. Tai ir buvo kelminė BCG vakcina.

BCG vakcinės savybės

BCG vakcinės daviny, išvirkščiamas intrakutaniniai žmogui su tikslu jį imunizuoti, turi apie 0.1 mg bacilinių medžiagų. Tai toli gražu nėra pakankamas antigeninis akstinas imunitetui atsirasti. Žymiai didesni BCG kiekiai gali būti duodami per os (pro burną). Bet ir šiuo atveju tik maža dalis pasiekia tas organizmo vietas, iš kurių veikia antigeniškai. Taigi veiksminga imunizacija priklauso nuo BCG bacilos dauginimosi vakcinuojamo asmens audiniuose. Dabar neabejojama, kad išvirkštos BCG bacilos gausiai dauginasi ir sukelia ribotą infekciją žmoguje arba tyrimui naudojamuose gyvuliuose.

BCG kultūros pakelių (substrains) genetiniai bruožai nėra tapatūs: jie skirtingi įvairiomis savybėmis. BCG nėra „fiksota“ kultūra. Ji nuolatosis kitėja. Jos mutaciją apsprendžia aplinkos veiksniai. Bet yra įrodyta, kad ji niekuomet neatgauna pirminio patogeniškumo. BCG kultūros porušys skirtingai elgiasi patekę į žmogaus ar gyvulio organizmą. Jos nelygiai dauginasi ir išlieka gyvos šeimininko organuose. Jų padaryti sužalojimai nebūna tos pačios apimtys ir išnyksta tai greičiau, tai užsitęsia ilgiau. **BCG vakcinės fiziologinė būseną** turi lemiančios reikšmės kultūros veiksmingumui. Ypatingai svarbus yra kultūros amžius, iš kurios gaminami skiepai. Jaunos BCG bacilos pasižymi didesni išiveržimo galia, nei senelėjusieji mikrobai. Vakcinės amžius ir sandėliavimo sąlygos (temperatūra, tirpinio skysčio sudėtis, net eksponavimas šviesai) turi įtakos į BCG fiziologines savybes ir jos veiksmingumą.

Tyrimai su gyvuliais ir žmonėmis išryškino tiesioginį santykį tarp išvirkštų apgaisintų ar gyvų BCG bacilų kiekio ir intensyvumo reakcijos, įvykstančios žmogaus ar gyvulio organizme. Tai turi didelės praktiškos reikšmės, nes gyvų bacilų skaičius smarkiai sumažėja vakcinoje, jei pastaroji atsiduria nepalankiose sąlygose, pavyzdžiui, aukštoje sandėliavimo temperatūroje. Todėl neretai atsitinka, kad tos pačios gamybos vakcinės pavyzdžiai, turį iš eilės einančius serijos numerius, gerokai skiriasi tarp savęs mikrobu populacija ir eo ipso, antigenišku aktyvumu. Jei to norima išvengti, tai įpakavimas ir sandėliavimas turi būti tapatiški (identiški). Bet kasdieniškoje praktikoje tai padaryti beveik neįmanoma. Paskutiniais laikais

pavyko mokslininkams tas kliūtis apvaldyti, vartojant **BCG bacilų liofilizaciją** (lyophilization) — staigų šaldymą žemoje temperatūroje ir sušaldytos masės dehidraciją vakuume. Liofilizacija nesunaikina vakcinės biologinių savybių. Tuo metodu paruošta BCG vakcina yra turtinga apgaisintomis bacilomis ir pasižymi antigeninėmis savybėmis. Liofilizuoti gaminiai nepaprastai atsparūs net aukštomis temperatūroms. Liofilizacija įgalina sutelkti vakcinų gaminimą neskaitlingose centrinėse laboratorijose ir palengvina jų pasiuntimą į tolimes vartojimo vietas. Vakcinės savybių pastovumas teikia galimybę tikrinti jos saugumą žmogui ir antigeninį veiksmingumą.

Vole bacilų vakcina

Britų mokslininkai per paskutinį dešimtmetį metų kreipė didelį dėmesį į rūgštims atsparią bacilą — *Mycobacterium muris*, izoliuotą iš laukinės pelės — Vole. (12) Tas mikrobos yra skirtingas žinduolių tuberkuliozės bacilos variantas. Bet jis kaip kuriomis morfologiškoms savybėmis skiriasi nuo t. bovinus ir T. humanus. Jos yra patogeniškos netik pelei vole, bet jūrų kiaulaitei ir triušiu. Bandymai parodė, kad jis pasižymi stipriomis imunogeninėmis savybėmis: vakcinuoti gyvuliai yra atsparūs prieš žmogaus, raguočių ir homologeninių tipų tuberkuliozės bacilas. (13) Įdomu žinoti, kad vole pelės bacila nėra vienas iš žinomų patogeniškų žmogui tub. bacilų variantas — taigi jis negali tapti virulentingas žmogui. Dvieju metų stebėjimai išryškino, kad gyventojų grupėje, kurie buvo preventyviai vakcinuoti Vole bacilų skiepais, tuberkuliozės atsitikimai sumažėjo 80%.

BCG praktikoje

Iki šiol pasaulyje bent 125.000.000 žmonių buvo paskiepyti BCG vakcina. Bet J.A.V. gydytojai dar ir šiandien sutinka ją su nepasitikėjimu. Žemiau patiekiami kaip kurių masinių studijų rezultatai.

Oslo mieste (Norvegija) įvykdyta plačiu mastu skiepijimo programa sumažino susirgimus 1:20 ir mirtingumą 1:17, lyginant vakcinuotas grupes su kontrolinėmis neskiepytomis gyventojų grupėmis. (14) Panašius rezultatus gavo Scheel tarp Oslo medicinos studentų. (15)

Ilgamečiai bandymai su BCG vakcina **Danijoje ir Norvegijoje** leidžia padaryti išvadą, kad ji apsaugo vakcinuotus nuo pirminės tuberkuliozės infekcijos komplikacijų. To teigimo

vaizdų įrodymą davė netikėta tuberkuliozės epidemija vienoje mokykloje, kurios mokytojas, nežinodamas, kad serga aktyvia, atvira džiova, skleidė per keletą mėnesių infekcijos daigus tarp savo mokinių. Ta mokykla buvo ilgesnį laiką BCG studijinės programos dalis, tai kiekvienam mokiniui buvo jau anksčiau padaryti tuberkulino tyrimas ir plaučių rentgeno nuotrauka. Iš 133 gavusių BCG vakciną tik 1.5% susirgo plaučių džiova, o iš 94, turėjusių neigiamą tuberk. tyrimą ir, todėl, nevakcinuotų mokinių net 15% apsikretė plaučių tuberkulioze! (16). Danai Jensen ir Orskov padarė panašias išvadas iš savo tyrimų. (17)

Švedas Wallgren imunizavo BCG skiepais 1000 vaikų, kilusių iš tuberkuliozinių šeimų. Laikotarpyje 1927-1937 m. juose buvo tik du atsitikimu gerybinės tuberkuliozės. Kontrolinėje grupėje, kurios narių skaičius buvo žymiai mažesnis, mirtingumas buvo kelis kartus didesnis. Kitos panašios rūšies, tik žymiai platesnės apimties, studijos atnešė tokius pat vaisius. (18) Ypatingai svarbūs yra Dahlstrom ir Difs tyrinėjimai atlikti kareivių tarpe. Viena grupė (36.000) buvo vakcinuota BCG, o kita (25.000) buvo kontrolinė. Susirgimų tarp nevakcinuotų ir vakcinuotų buvo 4.3:1 ir mirtingumo 3:1. (19)

Rosentahl ir al. padarė panašius tyrinėjimus **J.A.V. Išvados: BCG vakcina turi neabejotinai stabdomos reikšmės džiovos plėtrai:** susirgimų skiepytuose buvo 4.56 kartus mažiau. Platesnės apimties grupės vaikų iš tuberkuliozinių šeimų tyrimai irgi byloja tą patį: 3.31 kartų mažesnis susirgimų ir 6.8 kartų mirimų skaičius. (20)

Aronson ir Palmer tyrė 3007 indėnų vaikų tarp 0 ir 19 metų. Pusę jų vakcinavo intrakutaniniu metodu. Likutis gaudavo vietoj vakcinos „placebo“ injekcijas. Buvo atsižvelgta į visas kitas gyvenimo ir aplinkos sąlygas. Iš vakcinuotų šeši mirė nuo tuberkuliozės, iš kontrolinės grupės — 52. Progresyvinės ligos atsitikimų pirmoje grupėje buvo 8, o pastarojoje — 49. Tos studijos patikrinantis įvertinimas padarytas 15 metų vėliau parodė, kad nevakcinuotuose mirtingumas buvo 6 kartus didesnis, nei skiepytuose. (21) Labai reikšmingus duomenis patiekia **The British Medical Research Council.** Jie vakcinavo BCG kelių Britanijos didmiesčių 14-15.5 metų jaunuolius. Laike 30 mėn. po vakcinacijos neskiepytų tarpe buvo surasta 5 kartus daugiau klinikiškai diagnozuojamos džiovos atsitikimų nei imunizuotuose.

Vole bacilų vakcina atskleidė panašų antigeninį veiksmingumą. Po šešių su puse metų padarytas patikrinimas parodė: susirgimų džiova 0.38 per mille vakcinuotuose ir 2.29 neskiepytuose. Meningito ir miliarinės tuberkuliozės atsitikimų buvo tik pastarųjų skaičiuje. (22)

Teisybės pilnumui reikia išskelti, kad **U.S. Public Health Service** studija padaryta Puerto Rico parodė žymiai blogesnes išvadas: tik 30% vakcinuotų išlaikė priešdžiovinį atsparumą laike vienu metų po vakcinacijos. (23)

Daugelio milijono žmonių skiepinimas BCG vakcina įrodė, kad ji yra veiksminga profilaktinė priemonė prieš tuberkuliozę. Jos vartojimas praktiškai nėra pavojingas. Skandinavijos medicininė literatūra žino tik keturius mirties atsitikimus tarp vakcinuotų. Bet yra rimto pagrindo teigti, kad ir šių atvejų mirties kaltininkė nebuvo vakcina, nes kiti vaikai, gavę tos pat gyvybos serijos skiepus, nesusirgo. Čia turi būti pakaltintos kitos, iki šiol neišaiškintos, organizmo savybės. Dera turėti galvoje, kad visi biologiniai ir farmaceutiniai preparatai gali būti nemalonių ir pavojingų reakcijų priežastimi. BCG vakcina neturi būti duodama asmenims su plaučių silikoze. Tai neginčytinai įrodė bandymai su gyvuliais. (24) BCG vakcina duodama intrakutaniniai, subkutaniniai arba inhalacija (airborne).

Prieštuberkulioziniam imunitetui išugdyti buvo vartojamos vakcinos pagamintos ir iš šaltakraujų gyvulių tub. bacilų (vėžlių). Dabar plačiai daromi bandymai su atipinių mikrobakterijų grupe IIIA. Kaikurie bakteriologai vartoja simultaniškai INH ir vakciną pagamintą iš BCG bacilų, atsparių INH, bet tie tyrimai nebaigti, ir jų pasekmės nėra aiškios.

Kaipgi aiškinami BCG skiepinimų nepasisėkimai?

Kaikuriais atvejais, matomai, buvo kaltos vakcinos biologinės savybės. **BCG skiepu veiksmingumą lemia:** 1. vakcinos gamybai vartotų bacilų padermė (substrain), 2. amžius ir kitos fiziologinės skiepu savybės, 3. gyvų (viable) bacilų koncentracija vakcinoje. Nukrypimas nuo tų nustatytų normų atneša visuomet didesnę ar mažesnę nepasisėkimą. imunologinę reakciją. Pelės, gavusios gyvų BCG ar mikrobakterijų, nužudytų eteriu, nesugeba pagaminti priešštuberkuliozinio imuniteto, jei jos maitinamos atatinkamai sintetiniai

nos. Yra įdomu, kad BCG skiepinimas davė geriausias pasekmes Vakarų ir Rytų Europos valstybėse ir J.A.V. Daug blogesni rezultatai išryškėjo tropikų šalyse — Puerto Rico ir Madrase (Indijoje). Iš to galima padaryti išvadą, kad BCG vakcinacijos veiksmingumas yra mažesnis, jei skiepinamojo asmens fiziologinė būseną yra palaužta, nes aborigeninių gyventojų tropikuose maitinimosi ir higienos sąlygos yra labai žemo lygio. Paskieptųjų gyvulių tyrimai parodė, kad įvestos BCG bacilos dauginasi daug sparčiau ir sukelia didesnius sužalojimus blogai šeriamiuose gyvuliuose. Nepaprastai žalingos įtakos turi vitamino E stoka ir perdidelis neprisotintųjų riebalinių rūgščių kiekis. Dinitrofenolis ir skydo liaukos hormonas irgi padidina povakciniškos infekcijos piktumą. Blogai šeriami arba su sutrikusia fiziologine būseną gyvuliai, gavę didesnę BCG vakcinos kiekį, dažnai sunkiai suserga, o kartais net išgyaišta. Dera pabrėžti, kad infekcijos piktybiškumas nėra BCG vakcinos toksiškumo padidėjimo išdava. Paimtos iš sužalotųjų organų bacilos nieku nesiskiria nuo pirminių vakcinos bacilų. Padidėjęs piktybiškumas yra gyvulio sutrikusios fiziologinės būsenos padarinys ir nesugebėjimas pažaboti įvestųjų bacilų dauginimąsi. Ir kiti faktai surasti betiriant gyvulius stumia prileisti, kad gyvulių fiziologiška būseną įtaigoja organizmo

pagamintais produktais arba, jei joms duodama kaikurie fiziologiniai slopintojai (inhibitoriai) pav. tiouricilas. Imunitetas neatsiranda nepaisant to, kad dieta ar gydymas nepadidina gyvulių palankumo eksperimentinei tuberkuliozei.

Jei yra teisingi prileidimai, kad prieštuberkuliozinis imunitetas yra organizmo hipersensityvinės būsenos pasekmė, kurioje susidaro savotiška intracelularinė aplinka, stabdanti bacilų augimą, tuomet lengviau yra suprasti, kodėl organizmo fiziologinė būseną turi tokios gilios įtakos į infekcijos eigą ir dirbtinio imuniteto atsiradimą.

Nesvarbu kokie mechanizmai nulemia dirbtinio priešdžiovinio imuniteto kilimą, bet nėra jokios abejonės, kad fiziologiškas sunykimas pajėgia palaužti organizmo atsparumą ligai. Analogijomis naudojantis, yra realus pagrindo nuogastauti, kad BCG ar kitokių vakcinų sukurtas imunitetas palūžta, organizmo fiziologikai būsenai sutrikus. O tai neretai atsitinka socialiai merdėjančių gyventojų grupėse.

Todėl kova su džiova gali būti laimėta tik įvairiais ginklais: profilaktinėmis vakcinomis, priešdžioviniais antibiotikais ir socio-ekonominėmis priemonėmis.

Literatūra:

- 1 Reported Tuberculosis Data, 1964 Edition U.S. Depart. H.E.W., P.H.S.
- 2 op. cit.
- 3 Pulmonary Tuberc., W. Pagel et al, Oxford Univer. Press, London, 1964.
- 4 Tuberculosis in New-York City, 1962. A. Compilation and Review, R. S. Merchant, N.Y. Tub. and Health Ass., N.Y., 1964.
- 5 Harward Univ. Press, Cambridge, Mass., 1964.
- 6 Am. Resp. Dis., 81, 518, 1960.
- 7 Opie, Flahiff et al Am. J. Hyg. Sect. B, 29, 155, 1944.
- 8 Am. J. Hyg. 40, 109, 1944.
- 9 Dubos, Effects of Cellular Constituents of mycobacteria on the resistance of mice to heterologous infection, J. Exp. Med. 1957, 106, 703, Crowle Tubercle, 1963, 44, 241.
- 10 Preiss, Studien uber das Variieren und das Wesen der Abschwächung des Milzbrandbacillus, Zentralbl. Bakter., 58, 510, 1911.
- 10a Proceedings of the First International Symposium on Killek Antituberculosis vaccine, Act a Tuberculosea Scandinavica, Suppl. 58, 1964.
- 11 Calmettė, Guérin, Breton, Ann. Inst. Pasteur 21, 401, 1907.
- 12 Wells Lancet, I, 1221, 1957; Wells and Robb Smith, Med. Res. Council (Gr. Britain) Spec. Rept. Ser. N 259, 1946.
- 13 Irvine K. N., BCG and Vole vaccination, Nat. Ass. for prevent. of tuberculosis London, 1964.
- 14 Heimbeck J., Tubercle, 18, 97, 1936, Birkhang, Am. Rev. Tuberc., 55, 234, 1947.
- 15 Scheel O., J.A.M.A., 105, 1925, 1933.
- 16 Sidney, Raffel, Immunity, Appleton - Century - Crafts, Inc., N.Y., 1961, psl. 464.
- 17 Jensen, Orskov, J. Ztschr. Immunitätsforschung, 70, 155, 1931.
- 18 Malmros, H. Am. Rev. Tuberc., 56, 267, 1947.
- 19 Dahlstrom, Difs, Asta Tubec. scandin. 25, suppl. 27, 1951 ir Acta Tuberc. Scand. suppl. 32, 1953.
- 20 Rosenthal, S. R., BCG vaccination Against Tuberc., Boston, Little Brown and Co., 1957.
- 21 Aronson, Palmer, Pub. Health Report, 61, 802, 1946.
- 22 Second Report of The Med. Res. Council by the Tub. Vaccines Clinical trails Committee, Brit. M. J., Sept. 12, 1959.
- 23 Palmer, C. E., Bulletin Int. Union Against Tuberc., 77, 877, 1958.
- 24 Vorwald et al, Am. Rev. Tuberc. 62, 455, 1950.

GYDYTOJAI UŽ SAVO PROFESIJOS RIBŲ

Dr. med. J. Meškauskas

Daugeliui, mažiau su gydytojų darbais susipažinusiems, atrodytų, kad gydytojai yra pasinėę tik savo profesijos darbe ir kitomis kultūros bei mokslo šakomis nesidomi ir jų pažangoje nedalyvauja. Tačiau medicina yra viena iš kultūros, meno, religijos, technikos, sociologijos, ekonomijos ir apskritai mokslo ir gyvenimo komplekso disciplinų. **Gydytojas**, kaip ir kiekvienos kitos profesijos atstovas, yra **visuomenės narys**, įgijęs specialų mokslą ir pasiruošimą, ir dirbąs visuomenėje, pritaikydamas savo žinias ir metodus žmogaus kaip individo, visuomenės, tautos ir visos žmonijos sveikatinimo baruose. Gydytojo veiklos laukas nėra atskiras ir izoliuotas, bet yra labai ankštai susijęs su kitų profesijų veiklos lauku. Šiandien negalima būtų įsivaizduoti gerų gydytojų, nesant gerų inžinierių, biologų, chemikų, sociologų ir kitų. Šiais laikais nei vienos profesijos narys, tuo labiau gydytojas, negali užsidaryti vien tik savo profesijoje, kitų nepažinti ir jomis nesidomėti. Gydytojas turi būti visose gyvenimo dimensijose ir tik tokiu būdu jis išliks istorinėje demensijoje. Šiandien pasaulis pasidarė toks mažas, kad mes visi turim galvoti universalistiškai. Gydytojas yra universaliausias iš visų profesijų, nes jo darbo laukas, t.y. sergąs žmogus, yra tas pats, nežiūrint, kur jis, ir kas jis bebūtų. Gydytojas turi pažinti ir įvertinti visus gyvenimo aspektus. Modernaus gydytojo protas turi būti kaip lyra, turinti įvairių stygų ir gydytojo uždavinys yra mokėti paliesti ne tik profesinę stygą, bet jas visas, apimančias visas gyvenimo sritis, ir gauti harmoningą sąskambį.

Vieną dieną Ispanijos provincijos gydytojas paklausė savo sūnaus, kuo jis norėtų būti, kuomet jis užaugs. Tas jam atsakė: "Noriu būti žmogumi." Tai buvo atsakas vėliau tapusio garsaus smegenų tyrinėtojo, Nobelio premijos laureato **Santiago Ramon y Cajal**. Jis ištikrųjų tapo žmogumi, kurį žino ne tik mediciniškai, bet literatūrinis ir apskritai visas pasaulis, nes jis domėjosi ne tik neuroglia ir neuronais, bet daugeliu kitų klausimų ir visais dienos

įvykiais. Sėkmingam ir produktingam savo darbui gydytojas domisi ir turi domėtis to laiko gyvenamųjų įvykių raida ir ne tik domėtis, bet ir aktyviai tuose įvykiuose dalyvauti. Kiekvieno žmogaus būtyje yra ryškūs du bruožai: noras turėti užuovėją, lyg ir uolą, kurioje galima būtų pasislėpti nuo visokių pavojų ir nemalonumų. Tą mums atstoja mokslas ir geras profesinis pasiruošimas. Ir antras bruožas yra skubėjimas dalyvauti visuose gyvenimo įvykiuose ir pažangoje. Mes turime kasdien ieškoti išminties, suprasti gyvenimo perspektyvą ir mokėti gyvenimo įvykius integruoti laiko ir erdvės plotmėse. Dar niekuomet gydytojas nebuvo pasiekęs tokio aukšto laipsnio moksliniam žinojime ir praktiniam patyrimo kaip dabar, bet taip pat dar niekuomet nebuvo gydytojas ir tiek kritikuojamas, bei analizuojamas kaip dabar. Gydytojas savo ir visuomenės teises ginti yra priverstas ne tik gyvu ir rašytu žodžiu, bet nevienoj vietoj ir streikais. Ir įdomu kad panaši situacija yra senajam (Europoje) ir naujajam (Amerikoje) pasaulyuose.

Gydytojo profesija yra viena iš realiausiųjų mokslų profesijų, kuri aukščiausiai rišasi su humanitariniais, filosofijos, religiniais, socialiniais, politiniais mokslais bei jų šakomis.

Pačioje pradžioje medicina buvo labai ankštai susijusi su religija ir dvasiškija. Medicina, teisė ir teologija kaip mokslai prasidėjo ir tobulėjo vienuolynuose, vėliau Padua, Montpellier ir Paryžiaus, ir dar vėliau Leyden, Oxford ir Cambridge universitetuose. Graikų kultūros klestėjo ir dar vėlesniais laikais gydytojas ir dvasiškis dažniausia buvo vienam asmeny. Ir Lietuvos medicinos istorijoje trečiasis, kilęs iš Lietuvos teritorijos, žinomas medicinos gydytojas, baigęs Krokuvos universitetą **Vaitkus Grabauskas**, miręs 1569 m. buvo garsus gydytojas, kartu ir dvasiškis, Vilniaus kapitulos kanaaninkas. Ketvirtas iš Lietuvos teritorijos kilęs medicinos daktaras, diplomą gavęs 1556 m. Feraros universitete (Italijoje), buvo **Jurgis Petkūnas** iš Eišiškių. Jis buvo kartu taip pat ir dvasiškis, Vilniaus kapitulos kanaaninkas.

Kaipo gydytojas jiis buvo labai pagarsėjęs ir kurį laiką buvo Vilniaus vaivados kunigaikščio Radvilos asmeninis gydytojas, o 1567 m. buvo išventintas ir paskirtas Žemaičių vyskupu. Vakarų Europoj gydytojų dvasiškių ir net gydytojų vyskupų yra buvę visa eilė. Vienas gydytojas, **Petrus Hispanus Juliani**, tapo kardinolu ir 1276 m. rugsėjo mėn. 20 d. buvo išrinktas popiežiumi, kuris pasivadino popiežiaus **Jono XXI** vardu. Popiežių istorijoje idomu yra tas, kad jis buvo vienintelis portugalas ir vienintelis gydytojas tapęs popiežiumi. Be to, mums gydytojams yra idomu tai, kad popiežiaus Jono XXI vardas yra surištas su tarptautine premija skiriama už veikalus bei straipsnius nagrinėjančius gydytojų etiką.

Paracelsus yra pasakęs, kad gydytojas yra kilęs iš Dievo, todėl jis turįs kultivuoti tikėjimą, kuris turįs gydymo raktą. „*Medicus plus res miranda*“ (pamaldus gydytojas yra didžiai gerbtinas), pasakė Pijus VII, kuomet jis priėmė jauną gydytoją Laenec.

Dvasiško ir gydytojo profesijų kombinacija pradinėj Amerikos medicinoj buvo laikoma angeliška kombinacija. Iš Mayflower laikų išlikusių tarpe buvo dvasiškis ir kartu gydytojas **Samuel Fuller**.

Graikų, romėnų, gotikos ir renesanso laikais medicina ir gydytojo profesija ankštai rišama ne tik su religija, bet ir su filosofija. Mums gerai žinomas **Hipokratas** yra pasakęs: *iatros philosophos isotheos* (gydytojas, kuris kartu yra ir filosofas, yra beveik Dievas). **Empedoklis**, **Aristotelis**, **Galenas**, **Avicena**, **Maimonidas** yra buvę gydytojais ir kartu filosofais. Vėlesniais laikais gydytojais filosofais yra minėti: **Paracelsus**, **Helmholtz'as**, **Wundt'as** ir kiti. Šio amžiaus filosofai gydytojais yra žinomi **W. James**, **K. Jaspers'as** ir religijos filosofas **Albert Schweizer**. Ištikrųjų filosofija turi tą pačią temą kaip ir medicina, būtent: žmogaus gyvenimas socialinėj ir istorinėj dimensijose. Norint ar nenorint, kada gydytojas egzaminuoja ligonį, jis paliečia pagrindines filosofijos problemas, nes jis nagrinėja ne tik fizinį kūno stovį, bet jo protines ir sielos problemas, jo santykį su aplinkuma, su materialiniu ir dvasiniu pasauliu.

Kaip religija, filosofija, taip ir literatūra yra glaudžiai surišta su medicina, gydytojo profesija, ir amžių bėgyje literatūra pasidarė gerokai skolinga medicinai. Medicina, kaip ir

literatūra, turi tą pačią temą: žmogaus gyvenimas. Viena ir neišsenkama tema kaip medicinoj taip ir literatūroj yra žmogus. Visais amžiais gražus, nuotaikingas, ekspresingas, paguodžiantis, nuoširdus ir gilus žodis yra niekuo nepakeičiamas kaip medicinoj, taip ir literatūroj. Todėl ir nenuostabu, kad daug gydytojų yra buvę ir yra rašytojais. Pirmasis istorijoje gydytojas rašytojas tur būt bus **Šv. Lukas**, kuris yra parašęs trečiąją evangeliją ir apaštalų darbus. **Šv. Lukas** buvo dailininkas ir medžio drožinėtojas. Kaipo gydytojas jis aprašo 7 gydymo stebuklus, kurių nerandame kitose evangelijose.

Gydytojų rašytojų randame visose literatūros šakose. Pionieriai satyros literatūroje yra gydytojai **Francios Rebalais** ir **Tobias Smollet**. Vienas iš novelių rašytojų yra gydytojas **Oliver Goldsmith** parašęs „*Vicar of Wakefield*“ ir Goethe pavadino jį didžiausiu 19-to šimtmečio novelistu. Knyga buvo tiek vertinama, kad Dickensas kiekvieną naktį pasiimdavo ją į lovą ir skaitydavo. **Thomas Browne** parašė „*Religio Medici*“, kuri tuo metu sukėlė pasaulėžiūrinę revoliuciją. Vienas iš žymiausių dramaturgų yra gydytojas **Frierich von Schiller**. Kuomet jo „*Plėšikai*“ buvo suvaidinti scenoje, Württemberg'o kunigaikščio įsakymu Schiller buvo areštuotas ir pasodintas į kalėjimą. Jam buvo uždrausta rašyti, išskiriant mediciniškoms temomis. Bet atsitiko kitaip, negu vyriausybė norėjo. Jis nutolo nuo medicinos ir liko rašytoju. Kiekvienas rašytojas, rašydamas turi ne tik idėją, veikalo turinį, personažą ir formą, bet ir motyvus, dėl ko jis tai rašo. Rašytojas yra lyg revoliucionierius. Jis yra gyvenimo ydų kėlėjas ir plakėjas, naujų idėjų skelbėjas ir viena ar kita forma jų perteikėjas ir įtaigotojas. Rašytojas vienu ar kitu žanru veikia skaitytojų jausmus, mintis, sąmonę ir pasąmonę. Gydytojų raštuose, tur būt, motyvas yra stipriausiai jaučiamas, nes jie geriausiai pažįsta gyvenimą, jo trūkumus, visuomenės bei paskirų individų ydas. Tur būt už tai Schiller buvo pasodintas į kalėjimą, o žymiausias vidurinių amžių gydytojas **Francois Rabelais** buvo persekiojamas, nes jis savo satyromis iškeldavo ir pasakydavo tai, ko kiti negalėdavo ar nedrįsdavo pasakyti.

Yra žinoma garsių gydytojų, mokslininkų ir kartu rašytojų. Vienas iš tokių yra minėtinas **Oliver Wendell Holmes**. Jis yra buvęs Harvardo universiteto anatomijos ir fiziologijos pro-

fesoriumi ir rašytoju. Jis yra parašęs „The Autocrat of the Breakfast Table“, „Elsie Venner“ ir kitus veikalus. Antras iš tokių yra buvęs **S. Weir Mitchell**, žinomas Philadelphia neurologas ir fiziologas. Šalia mediciniškų veikalų jis yra davęs prozos ir poezijos kūrinių. Dvi novelės: „Hugh Wynne“ ir „The Adventures of Francois“ buvo labai pasisekusios. Trečias dirbęs medicinos mokslinį darbą ir pasireiškęs literatūroje yra Montrealio (Kanadoje), Philadelphijos ir Johns Hopkins universitetų profesorius **Sir William Osler**. Kas gi nėra skaitęs knygos „Sherlock Holmes“, o jos autorius yra gydytojas **Arthur Conan Doyle**. Taip pat kas nežino „Citadelės“, kurios autorius taip pat gydytojas **A. J. Cronin**, anglas. Antras žinomas anglų gydytojas ir rašytojas yra **W. Somerset Maugham**. Jis yra parašęs apie 20 romanų ir novelių ir daugiau nei 30 scenos veikalų. Vienas iš jo įdomiausių veikalų yra „The Razor's Edge“, kuris yra pastatytas filmoje.

Vienas ir rusų gydytojų rašytojų yra **Anton P. Čechov**. Jis pradėjo rašyti būdamas medicinos studentu ir toliau rašė praktikuodamas Sibire. Daugelis literatūros kritikų Čechovą laiko geriausiu trumpų novelių rašytoju. Jis taip pat yra parašęs eilę scenos veikalų.

Dar iš žymesnių gydytojų rašytojų galima paminėti **Thomas Browne, John Keats, Charles Lever, Robert Bridges, William Carlos Williams** ir eilę kitų.

Mums labai įdomus klausimas, kokią gi vietą gydytojas turi lietuvių literatūroje. Iš viso pirmas Lietuvos medicinos istorijoje žinomas gydytojas, kilęs iš Lietuvos didžiosios kunigaikštijos teritorijos, buvo **Pranas Skorina**. Jis buvo baltarusis, baigęs Krokuvos universitetą ir medicinos daktaro laipsnį gavęs Italijoje. Jis gyveno Vilniuje ir pasižymėjo kaip švietėjas, rašytojas, knygų spausdintojas. 1517 m. Prahoje jis įsteigė pirmąją pasaulyje rusų kalba spaustuvę ir išleido pirmąsias rusiškas knygas. 1525 m. jis persikėlė į Lietuvą ir įsteigė spaustuvę Vilniuje. Skorinos Vilniaus spaustuvė buvo ne tik pirmoji spaustuvė Lietuvoje, bet taip pat pirmoji visam rytų krašte. Jis spausdino daugiausia religines knygas. Savo raštais kėlė jaunų žmonių patriotizmą. Mūsų tautoje mums gerai žinomi gydytojai rašytojai yra: **Pietaris, Basanavičius, Kudirka, Kaupas, Butrimas, Bagdas - Bagdanavičius**. Lietuvių literatūron jie yra įdėję labai didelį indėlį.

Yra gydytojų pasireiškusių **tapyboje** ir **muzikos mene**. Jau minėtas dr. V. Kudirka buvo ne tik rašytojas, bet kartu ir muzikas. Kauno operos simfoniniam orkestre grojo dr. **Berkovičius**. Dr. **Zaroleckis** buvo muzikos profesorius. Los Angeles, California, simfonijos orkestre pirmuoju smuikininku groja dr. **Jeikoff** ir visa eilė kitų.

Gydytojų tyrinėtojų plačia to žodžio prasme, t.y. tyrinėtojų ne tik žmogaus kūno, bet ir pasaulio, yra taip pat nemaža. Pav. gyd. **Mungo Park**, skotas, tyrinėjo Nigerio upę ir betyrinėjant vietinių žmonių buvo nužudytas. Gyd. **David Livingstone**, taip pat skotas, perkelio Kalchari dykumą, pasiekė Zambežį, mirė dizenterija ir palaidotas Afrikoje. Su Kolumbu keliavo gydytojas **Maestro Alonso**. Antroje Kolumbo kelionėje davyvavo dr. **Diego Alvarez Chanca**. Jis pirmas aprašė kurare veikimą, nes jo laivo jūrininkai buvo apšaudomi kurare apnuodytomis strėlėmis. Taip pat jis pirmas stebėjo sifilitinius pasireiškimus, kuomet jūrininkai užsikrėtė ir paskiau išplatino ligą po visą Europą. Gydytojai keliavę su Kolumbu netik patarnavo jūrininkams, bet jie parvežė daug žinių apie mediciniškus augalus ir maistą.

Gydytojų yra buvę ir **nuotykių ieškotojų**, bet kartu ir tyrinėtojų ir tokiu būdu pasitarnavusių mokslui ir kultūrai. Vienas iš tokių yra buvęs dr. **Eduard Schnitzer**. Jis buvo gimęs kovo mėn. 28 d. 1840 m. Prūsijoje. Studijavęs Breslau, Berlyno ir Karaliaučiaus universitetuose. Jis yra apkeliavęs didelę dalį Afrikos, arabų kraštus ir Turkijoje tapęs Emin Paša. Jis yra tyrinėjęs ir rašęs apie augalus, paukščius ir žmones. Nuotykių ieškotojų ir taip pat samaritiečių gydytojų yra ir dabartiniu metu.

Visuomeniniam ir **politiniam** darbe gydytojų taip pat yra plačiai pasireiškusių. Iš realiųjų mokslų gydytojų politikų tur būt daugiausia buvo. Jų tarpe yra buvusių labai žymių politikų, kaip pav. **Sun-Yet-Sen, Juscelino Kubitschek, Rudolf Wirchow, Gregorio Maranon, Marat, George Clemenceau, Andres Layuna** ir kiti. Išskiriant keletą virš minėtų, daugumoje gydytojai, dirbę ir dirbą politinį darbą, dažniausiai tame darbe yra nesėkmingi. Neretai politika yra sugriovusi gydytojo profesinį gyvenimą. Medicina kaip mokslas ar profesija beveik nieko nėra davusi jo pilistinei veik-

lai. Ieškant priežasčių, reikėtų stabtelėti ties politikos psichologija, charakteriu ir veiklos metodais.

Politika yra menas valdyti žmones. Jos svarbiausias bruožas yra jėga, kuri yra valdžios faktorius. „Homo politicus“ yra nagrinėtas daugelio rašytojų, filosofų ir psichologų. Jei mes pažiūrėsime ne tik kas yra parašyta apie žmogų politiką, pradėdant seniausiais ir baigiant naujaisiais laikais, bet ir pažiūrėtume į didžiųjų politikų gyvenimą ir jų veiklą, tai matytume, kad politikai yra ypatinga žmonių rūšis. Politikai, nežiūrint kokios krypties ar kokios partijos jie bebūtų, yra susirgę **emocine hemiplegija**, kuri jiems leidžia ir juos įgalina į kiekvieną klausimą ar problemą žiūrėti tik iš vienos pusės. Ir įdomu, kad toje savybėje glūdi politiko jėga. Dirbąs politinį darbą ir mokąs pažiūrėti ar žiūrįs į klausimą ar problemą iš abiejų pusių dažniausiai kaip politikas yra silpnas ir nesėkmingas. Klausimą matyti iš abiejų ar iš visų pusių yra ne politiko, bet intelektualo savybė. **Politikas** yra ekstravertinis, veikiąs greit ir išnaudojąs kiekvieną momentą savo tikslui. Nedaug yra politikų, kurie, kuriant dabartį, mokėjo panaudoti praeitį. Gal dar mažiau yra politikų, kurie, bekurdami dabartį, sugebėtų turėti vizijoje savo tikslų švytantį bokštą. Gydytojas savo moksliniu pasiruošimu ir savo profesija yra ne politikas, bet intelektualas. **Intelektualo** uždavinys yra problema nušviesti žmonijos ateičiai. Intelektualas, įskaitant ir gydytojus, yra kūrėjas, planuotojas, kurio planus seka jo veiksmai. Tuo tarpu politikas yra akcijos žmogus. Intelektualas savo esme nemėgsta akcijos, nes ji išblaško jo dvasinį susikaupimą. Vienintelė akcija, kuri jį domina, yra kūryba ir tiesa. Todėl jis negali gyventi kaip politikas visuomet adaptuojąs save kiekvienam momentui ir kiekvienai situacijai. Politiką yra akcija, intelektualinis gyvenimas yra lėtas. Politikas yra praktiškas, intelektualas yra nepraktiškas. Žiūrint tuos skirtumus tarp intelektualo ir politiko, aiškėja priežastis, dėl ko dažnai gydytojai yra nesėkmingi politikoje. Per didelis viešumojo eksponavimasis gydytojo praktikai taip pat nėra naudingas. Gydytojo profesijoje yra reikalinga tam tikra mistika.

Mūsų tautoje dirbę politinį darbą gydytojai yra **dr. E. Draugelis** ir **dr. K. Grinius**. Jie abu yra daug padarę kultūrinėje ir ypač **dr. K. Gri-**

nius socialinėje medicinoje, bet grynai politinėje savo veikloje, mano supratimu, abu buvo nesėkmingi.

Mes turime gydytojų, dirbusių kultūrinį visuomeninį darbą ir dirbusių savo profesijoje. Iš jų minėtini Odisejos vertėjas **dr. Ralys**, **dr. Bukantas**, **dr. Jonas Šliupas**, **dr. generolas Vl. Nagius-Nagevičius**, **dr. Rugys**, **dr. Jokantas**, **dr. Domas Jasaitis**, **dr. Balys Matulionis** ir eilė kitų. Visi jie yra įnešę didelį įnašą į mūsų visuomeninį, tautinį ir kultūrinį lobyną.

Norint ar nenorint gydytojas ir dabar nuolat tiesioginiai ar netiesioginiai dalyvauja politiniam ir visuomeniniam darbe. Nuolat didėjantis medicinos socialinis charakteris reikalauja ir gydytojo politinės nuovokos ir vispusiško reikalų supratimo. Įvairios internacionalinės sveikatos ir mokslinės organizacijos verčia gydytoją universaliniu ar net internacionaliniu darbininku.

Lietuvis gydytojas Lietuvoje, taip pat ir tremtyje nebuvo ir nėra užsidaręs ir lėkštas. Jis yra gilus ir sėkmingas savo profesijoje ir veiklus visuomenėje. Čia tenka tik priminti, kad lietuvių tremtinių organizacijai Vokietijoje ilgą laiką vadovavo **dr. A. Gylys**. Pasaulio lietuvių bendruomenės pirmininku yra buvęs **dr. Songaila**. Lietuvių fronto bičiuliams ir laisvės fondui vadovauja **dr. K. Ambrozaitis**. Lietuvių milijoninio fondo steigėjas ir vadovas yra **dr. Razma**. **Dr. Z. Danilevičius** yra vienas iš vyriausių redaktorių Amerikos gydytojų sąjungos žurnalo. **Dr. Milda ir Stasys Budriai** yra žymūs veikėjai skautuose. **Dr. Vytautas Tauras** ir **dr. P. Kisielius** yra beveik kiekvieno komiteto nariais ar jų pirmininkais. **Dr. J. Adomavičius** suorganizavo ir vadovauja **ALVUDUI**. Iš seniau atvykusių plačiai ir aktyviai visuomeniniam ir kultūriniam darbe reiškiasi gydytojai **Biežis**, **Drangelis**, **Montvidas** ir eilė kitų.

Trumpu šiuo rašinėliu norėta parodyti, kur ir kaip gydytojas reiškiasi už savo profesijos ribų. Gydytojų veikla visose gyvenimo srityse yra labai plati ir čia gali būti prirašyti stori knygų tomai. Aš čia tik labai trumpai prabėgomis norėjau priminti, kad gydytojų galima rasti visose kultūros šakose, visuose visuomenės sluoksniuose, visose organizacijose ir religijose, nenustojant savo pagrindinio pašaukimo ir uždavinio būti tarp sergančiųjų ir jiems padėti.

SENOVĖS GYDYMO MENAS

Dr. Zigmantas Brinkis

Kaip sena žmonija, taip senas yra ir gydymo menas, nes ligų ir ligonių buvo visais laikais. Pavarčius istorijos knygas aiškiai matyti, kad medicina turėjo didelę reikšmę socialiniame, visuomeniniame ir politiniame gyvenime. Praeityje, kai medicinos mokslas nebuvo dar tiek pažengęs, didžiosios epidemijos dažnai apspęsdavo atskirų tautų likimą ir, gal būt, turėjo didesnės reikšmės, negu ilgi karai. Jos su-naikindavo ištisas kariuomenes, nulemdavo pergales ir pralaimėjimus, iššaukdavo masines emigracijas.

Kalbėdami apie senovės gydymo meną, iš vienos pusės turime galvoje priešistorinę ir dabarties primityviųjų tautų mediciną, iš kitos — antikinių laikų mediciną.

Pati primityviausia **priešistorinės medicinos** praktikavimo forma buvo **empirinė**: žmonės pastebėjo, kad pvz., ištraukus iš kūno rakštį, akmenį ar parazitą — tuo pačiu pranykdavo skausmas ir palengva prasidėdavo žaizdos gijimas. Greit buvo pradėta suprasti ir gamtos jėgų, pvz., šilumos, saulės šviesos, vandens, o vėliau ir įvairių augalų gydomoji galia.

Po empirinės, sekė **magiškoji medicina**. Kaip priešistorinėje medicinoje, taip ir **dabarties primityviose tautose** liga buvo įsivaizduojama kaip piktos dvasios arba kitos antgamtinės būtybės išdava. Todėl suprantama, kad ir ligonių gydymas buvo, o primityviose tautose ir šiandien tebėra, neatskiriama susijęs su religijos praktikavimu. Norėdami pasveikti, arba iš viso apsisaugoti nuo ligų, primityviųjų tautų žmonės stengiasi permaldauti dievus, atitolinti piktąsias dvasias ir kitas antgamtinės būtybes. Ypatingą nuo ligų apsaugojimo galią turi burtininkai, žyniai, pranašai ir dvasiškiai, kurie įvairiais getišais, amuletais, tam tikromis apeigomis ir maldomis gydo ligonius.

Apie antikinių laikų mediciną žinių randame senosios civilizacijos asirų ir babiloniečių tautose. Vėliau — egiptiečių, žydų, persų, indų, kinų ir japonų tautose.

Senojoje Mezopotamijoje medicinos praktika buvo magiška ir praktikuojama veik be išimties ano meto dvasininkų kastos. Vėliau Babilonijoje ir Sirijoje gydymo menas iš dalies buvo pavestas specialiai profesionalų kastai, nepriklausančiai dvasininkams. Tačiau ir tada

medicinos praktikavimas artimai rišdavosi su religiniu kultu. Terapijoje daug reikšmės buvo skiriama gamtos jėgoms. Jos pasisekimas priklausydavo nuo žvaigždžių ir kitų dangaus kūnų konsteliacijos (**medicina astrologica**). Gyvybės centru buvo laikomos kepenys. Asirai ir babiloniečiai gerokai praturtino mediciną, ypač terapijos srityse. Šiose tautose pasirodo ir pirmieji socialinės bei sanitarinės medicinos pagrindai. Pradedama kodifikuoti gydytojo darbą tvarkančias taisykles. Savo pradžią gauna anatomija.

Egiptiečių medicinos supratimas skyrėsi nuo asirų-babiloniečių. Svarbiausiu gyvybės palaikymo šaltiniu jie laikė kvėpavimą. Daug dėmesio buvo skiriama parazitologijai, persivalgymui ir persigėrimui. Egiptiečiai ypač pažangūs buvo diagnostikoje. Jau tada jie nustatydavo įvairias vidurių ligas, tumorus, širdies ir akių ligas. Diagnostinėje technikoje naudodavo apžiūrėjimą, palpaciją, pulsą, gal net ir auskultaciją. Pati terapija tebuvo mistikos ir racionalizmo mišinys. Higienos ir sanitarinės legislatūros srityje egiptiečiai buvo pažengę dar toliau. Galima sakyti, kad rudimentinėje formoje jau tada egzistavo socialinė medicina plačia to žodžio prasme, nors ir su nemažu religinio priemaišo pradū. Patys gydytojai buvo jau susiorganizavę ir turėjo gerą vardą. Jų padėtis valstybėje ir socialinėje hierarchijoje buvo aiškiai aptarta ir panašiai privilegijuota kaip dvasininkų.

Senosios žydų tautos medicina buvo grynai religinė. Ji skyrėsi nuo kitų tautų tuo, kad žydai garbino tik vieną Dievą ir jį vieną telaikė sveikatos šaltiniu. Ligos buvo suprantamos kaip Dievo bausmė už nusikaltimus. Magikos praktikavimas medicinoje buvo draudžiamas, nes tai nesiderino su jų teologijos mokslu. Sanitariniai įstatymai buvo įtraukti net į šventąsias knygas. Jie nurodydavo žydų tautai, kaip jie privalo laikytis higienos: praktikuojami apipiaustymai, apsiplovimai, draudžiami tam tikri valgiai, privalomas šeštadienio poilsis. Ši bibliinė arba talmudinė izraelitų medicina neturėjo pasauliečių gydytojų. Talmude buvo surašytas ir visas rinkinys gana įdomių įstatymų bei datų iš anatomijos ir fiziologijos, kaip, pvz., apie skrandį, stemplę, kvėpuojamąją gerklę, plaučius. Kraujas buvo laikomas pagrindiniu gyvy-

bės palaikytoju. Kai kurių ligų, ypač epideminių, simptomai buvo surašyti jau visai tiksliai.

Persų, o ypač indų medicinoje sutinkame daug svetimų įtakų. Ypač daug įtakos vėleesniais laikais turėjo arabai. Anatomijoje indai buvo visai atsilikę, nes jų religija griežtai draudė bet kokį kontaktą su lavonais, todėl šioje srityje mažai tebuvo studijuojama. Tuo tarpu farmakologijoje jie buvo toli pažengę. Indų gydytojas diagnostinėje praktikoje naudojo ne vien apžiūrinėjimą, palpaciją bei auskultaciją, bet taip pat uoslę ir ragavimą. Todėl jau buvo nustatoma cukraus liga iš saldaus skonio, ragaujant sergančiųjų šlapumą. Indai jau šiek tiek žinojo ir apie psichines ligas bei simptomus. Terapijoje daugiausia naudojo dietą ir kraujo nuleidimą, bet taip pat plačiai vartodavo ir įvairias gydomąsias žoles, garo vonias, gargaliavimus, inhalacijas, turėjo įvairių priešnuodžių nuo gyvačių įkandimų. Chirurgija, ypač plastinė, Indijoje buvo savistoviai išsivysčiusi ir gana plačiai praktikuojama. Ypatingai nosies plastika, nes nosis pas indus dažnai būdavo nukertama už bausmę arba iš keršto. Higiena užimdavo taip pat labai svarbią vietą ir būdavo glaudžiai susijusi su religijos praktikavimo kultu. Indų gydymo menas bei chirurginė technika yra smulkiai surašyta jų šventose knygose, vadinamose Vedose.

Kinų medicina savo originalumu skiriasi nuo iki šiol minėtų tautų. Jų Nei-Ching medicinos knyga, kurios autoriumi laikomas imperatorius Kwang-Ti (2698-2599 p. Kr.) tur būt yra viena iš seniausių dabar turimų medicinos knygų. Savotiškas kinų pasaulio supratimas, sudaręs esminį jų filosofijos ir medicinos pagrindą ir tarnaujantis Konfucijaus religijos bazei, įsivaizdavo, kad žmogus, kaip ir visa kita gamtoje, esąs sudarytas iš penkių elementų: medžio, ug-

nies, žemės, metalo ir vandens. Svarbiausia ligų priežastimi esanti minėtų elementų lygsvaros disharmonija, arba — perdidelis skysčių susirinkimas kūne. Kinų anatomija beveik ištisai buvo fantazinė, sukurta remiantis grynai teoretinėmis doktrinomis ir gamtos filosofijos sistemomis. Jų gydytojai įsivaizdavo, kad žmogaus kūnas esąs panašus į styginį instrumentą, kurio stygas sudarančios arterijos, venos ir nervai. Gyvybė laikantis dėka šilumos ir drėgmės, o dvasios ir kraujas jas aptarnauja. Konfucijaus mokslas, pagal kurį žmogaus kūnas esąs šventas ir todėl negalima jo liesti, trukdė kinams anatomijos studijas beveik iki mūsų laikų. Diagnostika rėmėsi tik pulso doktrina, kuri buvo gana komplikauta. Kinų gydytojai iš viso žinojo apie 200 pulso rūšių, iš kurių 26 rodydavo besiantinančią mirtį. Svarbiausią kinų medicinos dalį sudarė farmakologija, kuri tais laikais pas juos buvo labai turtinga. Šiaip medicina buvo grynai dogmatinė.

Japonų medicina, iš pradžių buvusi savita, ilgainiui per Korėją pateko visiškam kinų įtakon. Konservatyvus japonų socialinis gyvenimas anuomet skirstė medikus į tam tikras kategorijas. Aristokratų gydytojai, priklausė diduomenei, nešiojo specialius, plačiom rankovėm drabužius ir gyveno gerai. Tuo tarpu liaudies gydytojai, kurie maišėsi drauge su žemąja klase, palyginti skurdo. Vėliau japonai palengva išsivadavo iš kinų kultūros įtakos ir tuomet jų medicina pradėjo įgauti europietiškos orientacijos atspalvį.

Kaip matome, senovės gydymo menas buvo skirtingas įvairiose tautose. Tačiau charakteringa joms visoms buvo empirizmas ir artimas sąryšis su religijos kultu. Po šitos primityvios ir antikinės medicinos sekė jau žymiai pažangesnė, klasikinė graikų ir romėnų medicina.

TARPTAUTINIS ALERGOLOGŲ KONGRESAS MADRIDE

Tarptautinis Alergologų Kongresas įvyko spalio mėn. 10 d. iki 17 dienos 1964 m. Dalyvavo apie 1200 gydytojų iš įvairių kraštų. Programa buvo įvairi. Šalia klinikinių stebėtojų, buvo visa eilė paskaitų iš imunologijos ir eksperimentinės alergijos. Be to buvo informacinio pobūdžio pranešimai apie alergiją kiekviename krašte. Įdomu buvo klausytis apie japonų, iranėčių, pietinės Afrikos problemas ir jas

lyginti su pietų bei šiaurės Amerikos ir Europos stebėjimais.

Kongreso paskaitos buvo perduotos keturiomis kalbomis: anglų, vokiečių, prancūzų ir ispanų. Dauguma pranešimų (maždaug 80%) buvo anglų kalba.

Be mokslinės programos kongreso rengimo komisija paruošė ir kitų įdomybių: ekskursijas į El Escorial ir Toledo, simfoniją ir liaudies

dainų koncertus bei puošnius Madrido miesto burmistro ir Turizmo Ministerio priėmimus.

Madride kongreso metu susitikome su **lietuvių radio** pranešėju ir perdavėme Amerikos lietuvių gydytojų sveikinimus į **Okupuotą Lietuvą**. Čia norisi paminėti, kad ispanai yra vietiniai atvirai kovoją su komunizmu ir savo jėgomis bandą atsistatyti. Madridas yra puikus miestas, su gražiais pastatais, muziejais, bulvarais, saulėtu dangumi ir širdingais šeiminkais — ispanais.

Tarptautinis Alergologų Kongresas tęsėsi visą savaitę Madride, o po to buvo suvažiavimai, jau mažesnio masto, Anglijoje, Prancūzijoje, Vokietijoje, Izraelyje ir Šveicarijoje.

Mums dar teko dalyvauti Paryžiaus ir Bazelio susirinkimuose, kuriuose perdavėme AMA sveikinimus ir atstovavome AMA.

Iš Madrido trumpam buvome užsukę į Romą, kur aplankėme įžymesnes vietas, visuotinę vyskupų suvažiavimą (Ecumenical Council) ir matėmės su vietiniais lietuviais.

Alergologų suvažiavimas Paryžiuje buvo spalio mėn. 24 d. Suvažiavimas prasidėjo Rotšildų Fondacijos ligoninės lankymu. Ši ligoninė yra išlaikoma milijonierių Rotšildų, kurie paskutiniiais metais paaukojo 3 milijonus frankų. Ligoninė už tuos pinigus įsigijo pačius moderniausius rentgeno įtaisymus, k.a. automatinį džiovinuvą, televizijos aparatą, prijungė prie rentgeno aparato, specialų tomografą ausų ligų klinikai. (Visi šie įtaisymai yra pirmieji visoje Prancūzijoje). Šioje ligoninėje yra pradėti darbai įrengti kambarį su aplinkos kontrole (Apskaičiuota temperatūra, drėgme, baro-

metrinis spaudimas, dulkių kiekiu ir tt). Šiame kambaryje bus tiriami astmatikai. Šios liginės odos skyrių veda Dr. E. Sidi, kuris atlieka įdomius eksperimentus.

Po pietų paskaitos buvo prof. Wolfromm bute, o vakare Universiteto auditorijoje.

Paryžiaus Universiteto auditorija sutraukė gana didelį skaičių prancūzų alergologų. Susirinkimą atidarė pirmininkas prof. R. Kourilsky. Šį susirinkimą pagerbė savo atsilankymu prof. Pasteur-Vallery Rodat. Paskaitas skaitė daugiausia jauni gydytojai. Ypatingą dėmesį sukėlė pranešimas apie "ragweed", kuris pasirodė pietinėje Prancūzijoje, Lyon. Iki šiol "Ragweed" Prancūzijoje nebuvo, bet paskutiniiais metais susirgimų skaičius vis didėja. Pranešėjas buvo atsivežęs net sudžiovintą "ragweed" šakelę. Prancūzai sako, kad RAGWEED atėjo su Marshalo planu.

Šveicarijos alergologų suvažiavimas įvyko Bazelio Universitete. Šveicarų alergologų prezidentas prof. B. Fust'as, kuris buvo ypatingai mielas ir vaišingas. Paskaitos vyko vokiečių prancūzų ir anglų kalbomis. Dauguma pranešimų buvo iš imunologijos. Visos paskaitos buvo aukšto lygio. Dauguma šveicarų alergologų yra chemikai, biologai ir bakterilogai, tuo būdu klinikinė alergija yra dar pačioje užuomazgoje.

Tarptautiniai suvažiavimai suteikia malonią progą susitikti su kitų kraštų gydytojais, susipažinti su jų kraštų medicina, o tuo pačiu pa-lyginti, ką jie turi ir ko neturi.

Stasys ir Milda Budriai

*Dr. M. Budrienė
prancūzų gydytojų
tarpe.*

SVARBIUOJU UŽDAVINIU

Dr. S. Biežis

PABAIGA

Čia susidaro itin paini problema, kuri sprendžiama paskirai pagal vietos ypatingą situaciją. Taigi bendros ir visur tinkančios taisyklės neįmanoma nustatyti. Auklėjimo žinovai tvirtina, kad jaunimą nereikia tiek ginti nuo blogo ar nepageidaujamo akto ar užsiėmimo, kaip jį reikia nukreipti į gerą, pageidaujamą kryptį. Šitokia elgsena arba vadovavimu jis pasitenkins gėriu ir pageidaujamu, kas visiškai jį nukreips nuo bet kokio palinkimo į blogį. Taigi vadovaujantis šiuo psichologiniu principu tėvai ir auklėtojai privalo sudaryti lietuvišką aplinką, kokia ji būtų, kurioje lietuvių kilmės jaunimas rastų dvasinį pasitenkinimą ir noriai auklėtusi lietuviybės kultūrinėje įtakoje, kuri neabejotinai duotų stiprius lietuvius.

Kaip tokio idealo pasiekti ne šio rašinio paskirtis leisti nagrinėti smulkmenas. Bendrai paėmus gyvenimas rodo, kad lietuvių kilmės jaunimo susibūrimas, artimesnis bendradarbiavimas savo tarpe, ypač kai vartojama lietuvių kalba ir pravedama programos, kuriose pati pagrindą sudaro lietuviškumo dėsniai, veikia teigiamai. Kolegijose ir universitetuose, kur bent keli lietuvių kilmės studentai yra, sudaro savo ratelį ar draugijėlę, kur vienaip ar kitaip vyrauja lietuviškumas. Taip pat visi einą aukštesnį mokslą privalo įstoti į Lietuvių Studentų Sąjungą, kuri yra aktyvi, ypatingai pasireiškianti leidimu svarbaus propagandinio žurnalo *Lituanus*, ir šiaip jau puoselėjanti lietuviškumą, kuris savu laiku neabejotinai paruos naudingų visuomenininkų vadovavimui lietuviškiems kultūriniais darbams. Žinoma, kad tai sklandžiau vyktų neatbūtinina tėvų nuolatinė globa, praktiški nurodymai ir atitinkami skatinimai.

Daug vilties duoda tautybę išlaikyti dabartiniai įvairūs ir jau pajėgę tinkamai susikristalizuoti jaunimo susibūrimai, kaip tai: dainavimo ansambliai, tautinių šokių grupės, sporto klubai, akademikų įvairios grupės ir t.t. Tai lietuviško jaunimo pastovios tvirtovės, kurios savo organizuotumu geriausiai pajėgia atsispirti prieš nutautėjimo pagundas. Gi pavieniai laikantis, tarsi tas laibas siūlelis, ir mažo vėjelio nepastėbimai nubloškiamas žūti lietuvių tau-

tai, o apsijungus draugėn ir stipri audra neįveikia.

Ar šiaip ar taip kalbėsime, vis prieisime prie vienos išvados, kad mūsų tautybės tęstinumas išimtinai priklauso mūsų jaunimui. Kad jis stipriai išaugtų lietuviškoje dvasioje ir nepalūžtų, reikalinga tiksli globa ir išmintinga bei neatlaidi vadovybė. Pirmuosius lietuviybės takus praveda patys tėvai, kurie paruošia palankią užuomazgą tolesniai eigai, vedančiai įsijungti į atitinkančias jaunimo organizacijas, kurių kultūrinė veikla savaimai ugdo lietuviškumą. Užtat pirmoje vietoje reikia žiūrėti ir dėti visas galimas pastangas, kad kiekvienas lietuviukas ir lietuviukė būtų integrale dalimi organizacinio jaunimo.

Kad tas mūsų organizuotas jaunimas galėtų sėkmingai veikti, jis reikalingas tikslios ir nuolatinės paramos: moralinės ir medžiaginės, be ko pasireikš nepasisekimai jaunimo užmojuose, kas tikrai nuves į nusivylimą ir ilginiui į visišką pakrikimą. Moralis rėmimas reikšis gausiu visuomenės lankymu jaunimo viešų parengimų, kuriais įgyjama daug dvasinio pasitenkinimo ir stiprumo veikti pakilusioje nuotakoje, kuri neišpasakytai svarbi ir būtina sėkmingam organizuotam išsilaikymui. Šiam pavyzdžiu gali būti neužmirštami Chicagos suruošti dainų ir tautinių šokių festivaliai, kurie sutraukė tūkstančius žiūrovų užpildant milžiniškas svetaines. Daugumai žiūrovų išriedėjo meilės ašarėlė savo žaviam jaunimui, kuris taip gausioje auditorijoje džiaugėsi moraliniu rėmimu ir sėmėsi entuziazmo bei ryžto dar stipriau reikštis tautinės kultūros kūrimu. Tą patį, jei ne daugiau, galima pasakyti apie reikšmę tautiniam išlaikymui mūsų krepšininkų rinktinių žygių į Pietų Ameriką ir tolimą Australiją. Šie ir panašūs momentai yra tikri ir pastovūs lietuviško gyvenimo šaltiniai.

Be medžiaginės atitinkamos paramos mūsų jaunimo veikla ir jos tęstinumas vargiai įmanomas. Tiesa, mūsų įvairios organizacijos ir daugelis pavienių tai supranta ir dažnai net jautriai atsiliepia, kuomi reikia džiaugtis. Lietuvių Bendruomenė yatingai sielojasi visokeriopu rėmimu, bet nelaimei ir jos ištekliai riboti, kas ją sulaiko nuo siekimo reikšmingesnių

užmojų. Žodžiu, mūsų organizuotas jaunimas ir dabar negauna reikiamos medžiaginės paramos, kokis reikėtų pilnam pasireiškimui.

Noromis nenoroms priseina dairytis ir ieškoti kitų šaltinių, kuriais galėtų būti mūsų Lietuvos laisvinimo organai: ALT, VLIK ir kiti. Tačiau iš paviršiaus žiūrint gali logiškai atrodyti, kad nereikėtų kliudyti laisvinimo veiksmų kurie ir taip jau kartas nuo karto siekia kad ir kuklius savo įnašus, nes juk jaunimo organizacijos tiesioginiai neįeina į laisvinimo orbitą. Vienok giliau išvelgus ir pačios Lietuvos laisvinimo vadovybės įsitikinusias, kad šis sunkus darbas truks ilgus metus, gal dar ne vieną generaciją iki atsirastų palankios sąlygos atsikurti nepriklausomai Lietuvos valstybei. Šitokiam galvojimui daugelis mūsų iškiliųjų patriotų visiškai pritaria. Todėl atsižvelgiant į tai yra būtina laisvinimo eigoje ruošti naujus kareivius, naujus kovotojus ir darbuotojus, kuriuos tegalime verbuoti iš dabartinio mūsų jaunimo. Jei jį apleisime dėl stokos rėmimo, tai bežiūrint jis paskęs nutautėjimo bangose. O kas tada dirbs laisvinimo darbą? Pavergta tauta negali nė prasižioti. Taigi lieka tik laisvuose kraštuose gyvenantiems lietuviams imtis visos atsakomybės ir tęsti dabar dirbamą laisvinimo veiksmų šventą darbą, kurį neabejotinai turės perimti šių dienų jaunimas ir greičiausia dar jų vaikai. Taigi šiuo požiūriu neišvengiamai prieiname vienintelės išvados mūsų laisvinimo veiksmams rimtai susidomėti dabartiniu jaunimu kaip paveldėtoju, kuriam nusitartų kreipti daugiau dėmesio ir pastoviai remti jo išlaikymui, skiriant jam liberalų procentą lėšų iš visuomenės suaukotų pajamų Vasario 16 ir kitomis progomis. Kitais žodžiais sakant išeitų, kad į mūsų dabartinį jaunimą reikia žiūrėti tarp kitko kaip į svarbų ir vienintelį būsimą veiksnį, kuris savo laiku neišvengiamai pavaduos dabartinius laisvinimo Lietuvos organų darbuotojus. Ir juo greičiau šitokia pažiūra įvyks, juo bus daugiau laimėta tiek lietuviybės išlaikymui, tiek efektingesniai darbui pastangose Lietuvos laisvinime.

Profesinėms organizacijoms derėtų pirmauti mūsų kultūrinėje veikloje, aktyviai pasireiškiant kaip organizuotas vienetas ir nemažiau

pavieniai įsijungiant, ir taip pat savo išgalėjimu duosniai remti lietuviškus darbus, ypač jaunimo dirbančius. Joms tinka būti gyvu pavyzdžiu mūsų visai visuomenei. Rašančiam šiuos žodžius ypatingai malonu pastebėti, kad laisvame pasaulyje lietuviai daktarai pajėgė atsistoti pačiame priešakyje. 1963 metais buvo iškilmingai minėta auksinė sukaktis kaip Amerikos Lietuvių Daktarų Draugija, kuri nenutraukiamai gyvuodama per savo 50 metų yra atlikusi gražių darbų savo profesijos požiūriu ir taip pat visuomeninėje dirvoje. Savo organizuotumu ir darbais ypatingai sustiprėjo po antrojo pasaulinio karo, kuomet daug kolegų pasitraukė iš okupuotos Lietuvos. Minėjimas auksinės sukakties pasireiškė dar vienu svarbiu laimėjimu, būtent, apsiungimu į vieną organizaciją viso laisvo pasaulio daktarų, pasivadintu: Pasaulio Lietuvių Daktarų Sąjunga, kuri vis rodo stiprėjančių ženklų. Šios Sąjungos vienas pagrindinių tikslų yra lietuviybės išlaikymo principas.

Sąjungos skyriai jau plačiai žinomi savo gausiomis aukomis įvairiems kultūriniais tikslams. Taipgi gerokas skaičius, nors tikrumoje galėtų būti kur kas daugiau, pavienių kolegų aktyviai dalyvauja ir vadovauja įvairiuose visuomeniniuose darbuose. Čia ypatingai malonu pabrėžti, kad lietuviai studijuoja mediciną ir odontologiją planingai pratinami jungtis į vietinius Sąjungos skyrius, jiems teikiant skirtingų palankumų artimesniai susipažinimui. Jau iš tų pastangų neabejotinai matosi teigiamų sekmių, kurios užtikrins Sąjungos ateičių. Sąjungos tėvai atsidėjusiai auklėja savo jaunas šeimas lietuviškoje dvasioje išnaudodami įvairias šiam tikslui galimybes ir progas. Vienas iš minėtinų momentų, tai Illinois Lietuvių Gydytojų Moterų Vieneto kasmetinis ruošimas Kalėdų eglutės, kurios visą programą: vaidinimą, dainas, deklamavimą ir šokius atlieka jų vaikučiai išimtina lietuvių kalba, o patsai įvykis lietuvių dvasioje. Šitai galima kredituoti lietuviškumo išlaikymo sąskaiton.

Neabejotinai lietuviai daktarai organizuotai ir pavieniai seka savo garbingus pirmūnus: Basanavičius, Kudirkas, Grinius ir kitus.

Veikla

AMERIKOS LIETUVIŲ GYDYTOJŲ SĄJUNGOS ŽINIOS

CENTRO VALDYBA

Pasaulio ir Amerikos Liet. Gyd. S-gos centro valdyba buvo susirinkusi posėdžiui š.m. vasario mėn. 24 d. dr. Tauro rezidencijoje, kuriam dalyvavo pirm. dr. Tauras, vice-pirm. dr. Budrienė ir sekretorius dr. Balukas. Sverbesnieji šio posėdžio nutarimai ir diskusijos.

1. Nutarta paremti Lituanus žurnalą \$100 auka.

2. Buvo diskutuota provizorinė programa Pasaulio ir Amerikos Liet. Gyd. S-gos suvažiavimo, kuris įvyks Detroit mieste, Michigan valstijoje, 1965 m. rugsėjo mėn. 4-5 dienomis.

3. Nutarta kontaktuoti dr. Avižonį (N. Y. Liet. Gyd. D-jos pirm.) dėl sušaukimo liet. gyd. susirinkimo laike A.M.A. suvažiavimo New York'e 1965 m. birželio mėn.

4. Buvo nutarta pakartotinai išsiuntinėti asmeniškų laiškus lietuviams gydytojams (kurių adresai mums buvo žinomi) Maryland valstijoje ir apylinkėse, Argentinoj ir Australijoje, prašant juos įkurti Liet. Gyd. Draugijas, ir artimiausioj ateity įsijungti į Amerikos ir Pasaulio Lietuvių Gydytojų Sąjungas.

Dr. Gediminas Balukas
ALGS sekretorius

ILLINOIS

11. Liet. Gyd. D-jos Valdyba savo 1965 sausio 26 dienos posėdy dauguma balsų nutarė prisidėti prie pagerbimo arkivysk. Samorė's, buv. Vatikano atstovo Lietuvoje ir didelio lietuvių draugo, persiunčiant pagerbimo komitetui \$25. Tokia pat suma nutarta paremti ir **Lietuvių Bendruomenės Chicagos Apygardos** ribose esančių LB apylinkių atstovų suvažiavimą sausio 31 d. Jaunimo Centre. (Suvažiavimą ILG D-jos vardu pasveikino Kultūros Fondo Komisijos pirm. **Dr. F. Kaunas**, linkėdamas „LB-ės darbuotojams ir toliau kultyvuoti silpniausiąjį lietuviybės daigą — jaunimą, pradėdant priešmokykliniu amžium, — neleidžiant jam nudžiūti persodintam į svetimus dirvonus“.) Parengimų kom-jos pirm. **Dr. J. Ramonas** referavo apie metinį visuomeninį pobūvį-vakarienę.

1965 m. kovo 21 d.

Mieli Kolegos,

Taip jau likimo buvo lemta, kad bemaž prieš 25 metus Lietuva vėl nustojo savo Nepriklausomybės ir tapo pavergta tų pačių, gal net dar žiauresnių pavergėjų. Lietuviai savo žemėj neturi teisės kelti savo tautinių aspiracijų, gi svetimose žemėse išbarstyti mūsų tautiečiai, nors ir laisvėj, tačiau atrodo, kad nėra pakankamai ryžtingi kovoje už lietuviybę bei savo žemės išlaisvinimą.

Lietuviai gydytojai praeity stovėjo lietuviškos inteligentijos avangarde ir drąsiai kovojo už lietuviškas teises, nebudami grėšiančių pavojų.

Šių dienų lietuvių gydytojai tremty įkūrė Liet. Gyd. Sąjungą su tikslu dirbti ne tik profesiniai, bet ir visuomeniniai, puoselėjant lietuviškos kultūros reikalus bei sprendžiant kitas lietuviybės problemas. Apjungimas visų lietuvių gydytojų bei dantų gydytojų ir organizuotus vienetus yra labai svarbus.

Todėl ALG Sąjungos valdyba mano, kad šiais metais, minint 25 metų tautos laisvės netekimą, reikėtų visiems pasiryžti ir burtis į bendras gydytojų draugijas su tikslu ne tik dirbti profesiniai, bet ir kovoti už savo tautos idealus.

Šiuo kartu ir kreipiamės į Jūsų apylinkės gydytojus, nuoširdžiai prašydami įkurti Liet. Gyd. Draugiją, kuri artimiausioj ateity įsijungtų į Amerikos ir Pasaulio Lietuvių Gydytojų Sąjungas.

Dr. Vytautas Tauras
Pirmininkas.

Dr. Gediminas Balukas
Sekretorius

Dr. F. Kaunas įteikia čekį LB Chicagos apygardos atstovui.

Po to įvykusiame D-jos narių susirinkime Moksl. Programų Kom-jos pirm. **E. Ringus** pristatė tam vakarui parinkto smegenų patologijos atvejo diskutantą **Dr. R. Dainauską**, mūsų medicinos atžalyno atstovą — rezidentą patologijoje, kuris sklandžiai, tik deja ne lietuviškai, bandė iškristalizuoti ne taip jau kasdienišką diagnozę.

Liet. Gyd. Biuletenio atsak. red. **Dr. S. Budrys**, taip pat ir **Dr. F. Kaunas**, kvietė visus kolegas prisidėti prie Biuletenio žodžiu, raštu, nuotraukomis bei skelbimais.

Po susirinkiminius užkandžius skoningai patiekė Pagelbinio Vieneto narės **pp. Vileišienė Zotovienė**.

Illinois Lietuvių Gydytojų Draugijos pirmininkas Dr. G. Volodka.

Illinois Gydytojai paminėjo Vasario 16

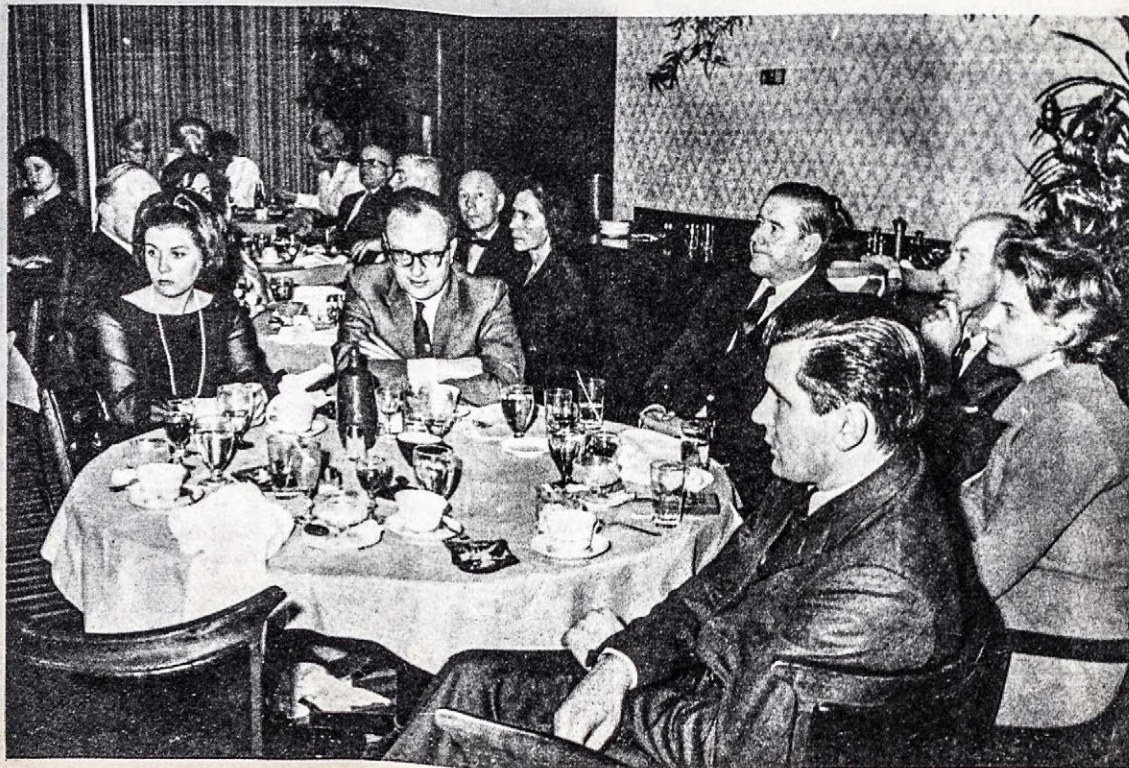
Paminėti Vasario 16-ją savo tarpe Čikagos gydytojams virto tradicija. Jau eilė metų, kaip panašūs minėjimai vyksta, pasikviečiant žymesnį paskaitininką.

Šiais metais Vasario 16-tos minėjimas įvyko vasario 21 d. jaukioje Saharos motelio salėje, Čikagoje. Nors susirinko tik apie 40 asmenų, tačiau minėjimas praėjo su tinkamu momentui susikaupimu. Minėjimą-pobūvį atidarė Draugijos pirmininkas **dr. J. Volodka**, pasveikindamas narius ir svečius, ir padėkodamas šio pobūvio rengimo komisijos pirmininkui **dr. J. Ramonui** ir kitiems komisijos nariams už įdėtą darbą.

Paskaitai buvo pakviestas **dr. V. Vardys**, Wiskonsino Universiteto politinių mokslų profesorius. Dr. Vardys padėkojo ILGD-jai už paskirtą 500 dol. premiją už jo redaguotą kolektyvinę knygą apie Lietuvą anglų kalba, kuri yra spausdinama Praegerio leidyklos. Savo paskaitoje dr. Vardys labai įdomiai vertino dabartinę Lietuvos ekonominę padėtį, jaunimą, mokslininkus ir kiek plačiau apsisistojė prie Lietuvos inteligentijos. Paskaita buvo gausiai dokumentuota ir remtasi paskutiniaisiais daviniais. Laikui pasibaigus, klausytojams prašant, paskaita buvo prailginta. Vėliau prelegentas dar ilgai atsakinėjo į gausius paklausimus.

Rengimo komisija labai gerai minėjimą paruošė. Didelis susidomėjimas dr. Vardžio paskaita apie Lietuvos gyvenimą rodo, kad ir ateityje reiktų daugiau panašių paskaitų, nes ne visiems yra prieinami žinių šaltiniai apie Lietuvą.

Vasario 16 minėjimas. Vidury Dr. J. Ramonas su poniu.

DOWNTOWN DETROIT:

John C. Lodge Freeway northbound to Eight Mile Road — Follow signs to Northland Shopping Center.

U. S. 16:

Eight Mile Road — Follow signs to Northland Shopping Center.

S. 112, 12 & Int. 94:

Southbound Southfield Freeway — Exit at eastbound Eight Mile Road — Follow signs to Northland Shopping Center.

U. S. 24, 25 & Int. 75:

Northbound U. S. 24 (Telegraph Road) Exit at eastbound Eight Mile Road — Follow signs to Northland Shopping Center.

S. 10 (Woodward Ave.):

Southbound exit signs at Eight Mile Road — west on Woodward Ave. — Follow signs to Northland Shopping Center.

Duffner's NORTHLAND INN

1000 Northwestern Highway • Southfield, Michigan
Telephone: (AREA 313) 357-4700

EST 21

**HUANIAN AMERICAN
CAL ASSOCIATION**

ATIONS:

EDROOM 2-ROOM SUITE

DATE TIME

SED OF A LATER ARRIVAL TIME.

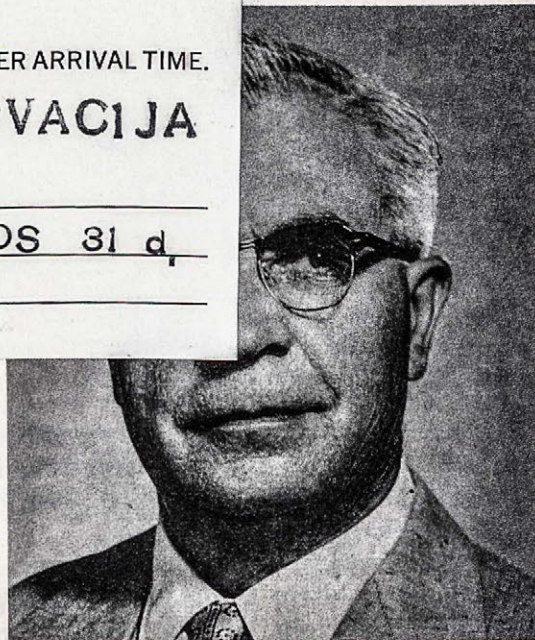
REZERVACIJA

ki LIEPOS 31 d.

STATE

ilė“ ir rašytojas Marijus
auką iš Dr. Julii skirtos
atsilankė apie 200 asme-
tų leidimo fondui. Po mi-
buvo padėta ant sniegu

65 METAI

Inn viešbuty. Viešbučio rezervacijos iki liepos 31 d. Paminėjo ir apie Chicagos Liet. Operos gražų užsimojimą pagerbti žuvusius dėl Lietuvos laisvės, statant Verdi Requiem ir B. Markaičio S.J. Vilniaus varpų kantatą. Kvietė d-jos narius pagalvoti apie paskyrimą premijos dėl minėto pagerbimo didelių išlaidų sumažinimo.

Šia proga ragino individualiai remti leidimą Litanus, įstojant į rėmėjų prenumeratorių eiles ir sumokant bent po 10 dolerių. Priminė ir apie Lietuvių Fondą, kurio įnašai jau yra legalizuoti nurašymui nuo pajamų mokesčių.

Dauguma narių pritarė šioms mintims.

Po susirinkimo visi dalyviai buvo pavaišinti skania vakariene, kurią paruošė Ill. Liet. Gyd. D-jos Mot. Pagelbinii Vieneto narės, p. Mažeikienė ir p. Zibienė.

DETROITAS

Lietuvių Gydytojų Draugija pereiniais metais, rugsėjo mėn. suruošė dail. K. Žoromskio darbų parodą. Susidomėjimas buvo didelis. Tapinių buvo parduota 6, iš kurių 4 priklauso gydytojams.

Šiais metais, kovo mėn. 21 dieną Dr. V. Majausko iniciatyva ir Draugijos vardu buvo suruoštas Dr. Juliaus Kaupo mirties metinių paminėjimas-akademija. Paskaitą apie velionį skaitė Dr. Henrikas Nagys, išraiškos šokį „Dedikacija“ išpildė ponija Birutė Vaitkūnaitė-Nagienė (abu iš Montrealio). Be to programoje dalyvavo rašytojas Kazys Alménas, paskaity-

Šiomet vasario 16 d. Dr. J. Jusionis atšventė 65 metus. Sukaktuvininkas yra gimęs 1900 m. vasario 16 d. Šklodonių kaime, Rodunios valsčiuje, Lydos apskrityje. Per dvi žiemas 1914 m. baigė 3-jų skyrių rusų pradžios mokyklą Juciūnuose. Dėl pirmojo Pasaulinio Karo porą metų sugaišęs, enegingasis Jonas neberimsta. Pėsčias per muškus ir balas 1916 m. išvyksta į Vilnių toliau siekti mokslo. Čia per 6 metus baigia mokytojų seminariją ir Vytauto Didžiojo gimnaziją. 1919 m. jis yra vienas iš iniciatorių Vilniaus mokytojų seminarijos mokinių streiko, kapsukinei valdžiai pašalinus iš direktoriaus pareigų Juozą Kairiūkštį. Vėliau buvo lenkų kelis kartus areštuotas, kankintas ir kalintas. Įveltas į vadinamą Vilniaus abiturientų bylą 1923 m. pabėgo į Nepriklausomą Lietuvą ir įstojo į Lietuvos Universitetą medicinos fakultetą, medicinos skyrių Kaune, kurį baigė 1929 m.

1929 m. ėjo šv. Luko ligoninėje Kaune jaunesniojo gydytojo pareigas. 1931-1934 m. Joniškėlio ligoninės vedėjas ir Panevėžio apskrities ligonių kasų gydytojas. Nuo 1934 m. Valstybinio Higienos Instituto skyriaus vedėjas — drauge Kauno Miesto ir Apygardos ligonių kasų gydytojas. Vilnių atgavus, 1939-1944 m. Vilniaus apskrities gydytojas. Be to, drauge laikinai ėjo Vilniaus Valstybinio Higienos Instituto vedėjo pareigas. Taip pat buvo Vilniaus universiteto poliklinikos ordinatoriumi ir Vilniaus Miesto ligonių kasos gydytoju.

Po to įvykusiame D-jos narių susirinkime Moksl. Programų Kom-jos pirm. E. Ringus pristatė tam vakarui parinkto smegenų patologijos atvejo diskusantą Dr. R. Dainauską, mūsų medicinos atžalyno atstovą — rezidentą patologijoje, kuris sklandžiai, tik de ja ne lietuviškai, bandė iškristalizuoti ne taip jau kasdienišką diagnozę.

Liet. Gyd. Biuletenio atsak. red. Dr. S. Budrys, taip pat ir Dr. F. Kaunas, kvietė visus kolegas prisidėti prie Biuletenio žodžiu, raštu, nuotraukomis bei skelbimais.

Po susirinkiminius užkandžius skoningai patiekė Pagelbinio Vieneto narės pp. Vileišienė Zotovienė.

Illinois Lietuvių Gydytojų Draugijos pirmininkas Dr. G. Volodka.

Illino

Pa

gydy

pana

ni pa

Ši

vasar

Čika

tačia

tui

Drau

kind

pobū

Ram

darba

Pa

Wisk

fesor

skirta

Stouffer's

NORTHLAND INN

RATES

ROOM FOR ONE \$10.00—16.00

ROOM FOR TWO 13.00—19.00

(EACH ADDITIONAL PERSON, PER ROOM \$2.00)

TWO-ROOM SUITES 31.00

THREE-ROOM SUITES 50.00

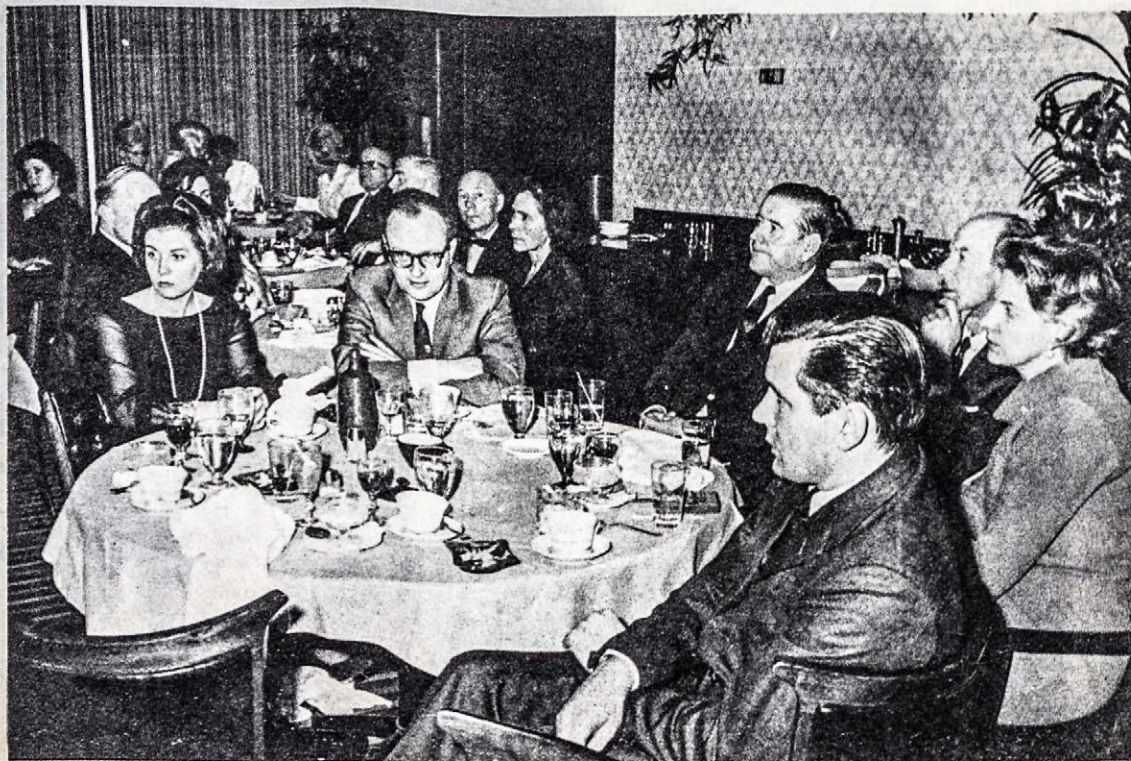
NO CHARGE FOR CRIBS

(PLUS 4% MICHIGAN STATE USE TAX)

tyvinę knygą apie Lietuvą anglų kalba, kuri yra spausdinama Praegerio leidyklos. Savo paskaitoje dr. Vardys labai įdomiai vertino dabartinę Lietuvos ekonominę padėtį, jaunimą, mokslininkus ir kiek plačiau apsislojo prie Lietuvos inteligentijos. Paskaita buvo gausiai dokumentuota ir remtasi paskutiniaisiais daviniais. Laikui pasibaigus, klausytojams prašant, paskaita buvo prailginta. Vėliau prelegentas dar ilgai atsakinėjo į gausius paklausimus.

Rengimo komisija labai gerai minėjimą paruošė. Didelis susidomėjimas dr. Vardžio paskaita apie Lietuvos gyvenimą rodo, kad ir ateityje reiktų daugiau panašių paskaitų, nes ne visiems yra prieinami žinių šaltiniai apie Lietuvą.

Vasario 16 minėjimas. Vidury Dr. J. Ramonas su poniu.

STOUFFER'S NORTHLAND INN
21000 NORTHWESTERN HIGHWAY
SOUTHFIELD, MICHIGAN

THE LITHUANIAN AMERICAN
MEDICAL ASSOCIATION

PLEASE RESERVE THE FOLLOWING ACCOMMODATIONS:

SINGLE ROOM___TWIN BEDROOM___DOUBLE BEDROOM___2-ROOM SUITE___

3-ROOM SUITE___NO. OF PERSONS___ARRIVAL DATE___TIME___

LENGTH OF STAY___

ROOMS WILL BE HELD UNTIL 6 P.M. UNLESS ADVISED OF A LATER ARRIVAL TIME.

SEND CONFIRMATION TO ADDRESS BELOW: **REZERVACIJA**

NAME_____

ADDRESS_____ iki LIEPOS 31 d.

CITY_____ZONE_____STATE_____

Inn viešbuty. Viešbučio rezervacijos iki liepos 31 d. Paminėjo ir apie Chicagos Liet. Operos gražų užsimojimą pagerbti žuvusius dėl Lietuvos laisvės, statant Verdi Requiem ir B. Markaičio S.J. Vilniaus varpų kantatą. Kvietė d-jos narius pagalvoti apie paskyrimą premijos dėl minėto pagerbimo didelių išlaidų sumažinimo.

Šia proga ragino individualiai remti leidimą Lituanus, įstojant į rėmėjų prenumeratorių eiles ir sumokant bent po 10 dolerių. Priminė ir apie Lietuvų Fondą, kurio įnašai jau yra legalizuoti nurašymui nuo pajamų mokesčių.

Dauguma narių pritarė šioms mintims.

Po susirinkimo visi dalyviai buvo pavaišinti skania vakariene, kurią paruošė Ill. Liet. Gyd. D-jos Mot. Pagelbinii Vieneto narės, p. Mažeikienė ir p. Zibienė.

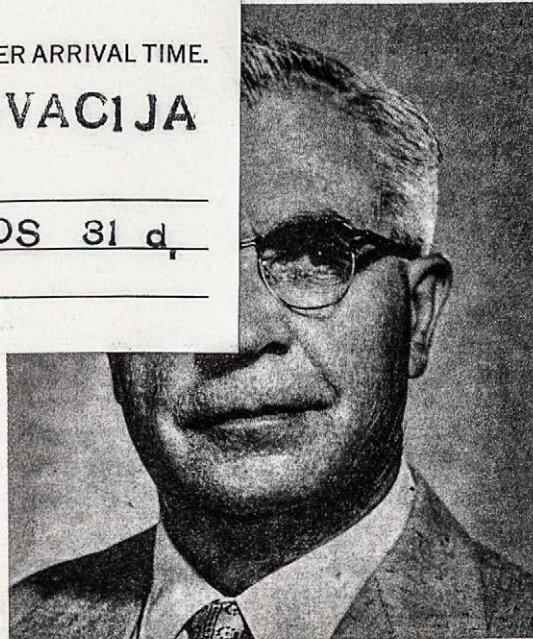
DETROITAS

Lietuvių Gydytojų Draugija pereiniais metais, rugsėjo mėn. suruošė dail. K. Žoromskio darbų parodą. Susidomėjimas buvo didelis. Tarpinių buvo parduota 6, iš kurių 4 priklauso gydytojams.

Šiais metais, kovo mėn. 21 dieną Dr. V. Majausko iniciatyva ir Draugijos vardu buvo suruoštas Dr. Juliaus Kaupo mirties metinių paminėjimas-akademija. Paskaitą apie velionį skaitė Dr. Henrikas Nagys, išraiškos šokį „Dedikacija“ išpildė ponia Birutė Vaitkūnaitė-Nagienė (abu iš Montrealio). Be to programoje dalyvavo rašytojas Kazys Alménas, paskaity-

ilė“ ir rašytojas Marijus
auką iš Dr. Juliui skirtos
atsilankė apie 200 asme-
gų leidimo fondui. Po mi-
ė buvo padėta ant sniegu

65 METAI

Šiomet vasario 16 d. Dr. J. Jusionis atšventė 65 metus. Sukaktuvinininkas yra gimęs 1900 m. vasario 16 d. Šklodonių kaime, Rodunio valsčiuje, Lydos apskrityje. Per dvi žiemas 1914 m. baigė 3-jų skyrių rusų pradžios mokyklą Juciūnuose. Dėl pirmojo Pasaulinio Karo porą metų sugaišęs, enegingasis Jonas neberimsta. Pėsčias per muškus ir balas 1916 m. išvyksta į Vilnių toliau siekti mokslo. Čia per 6 metus baigia mokytojų seminariją ir Vytauto Didžiojo gimnaziją. 1919 m. jis yra vienas iš iniciatorių Vilniaus mokytojų seminarijos mokinių streiko, kapsukinei valdžiai pašalinus iš direktoriaus pareigų Juozą Kairiūkštį. Vėliau buvo lenkų kelis kartus areštuotas, kankintas ir kalintas. Įveltas į vadinamą Vilniaus abiturientų bylą 1923 m. pabėgo į Nepriklausomą Lietuvą ir įstojo į Lietuvos Universitetą medicinos fakultetą, medicinos skyrių Kaune, kurį baigė 1929 m.

1929 m. ėjo šv. Luko ligoninėje Kaune jaunesniojo gydytojo pareigas. 1931-1934 m. Joniškėlio ligoninės vedėjas ir Panevėžio apskrities ligonių kasų gydytojas. Nuo 1934 m. Valstybinio Higienos Instituto skyriaus vedėjas — drauge Kauno Miesto ir Apygardos ligonių kasų gydytojas. Vilnių atgavus, 1939-1944 m. Vilniaus apskrities gydytojas. Be to, drauge laikinai ėjo Vilniaus Valstybinio Higienos Instituto vedėjo pareigas. Taip pat buvo Vilniaus universiteto poliklinikos ordinatoriumi ir Vilniaus Miesto ligonių kasos gydytoju.

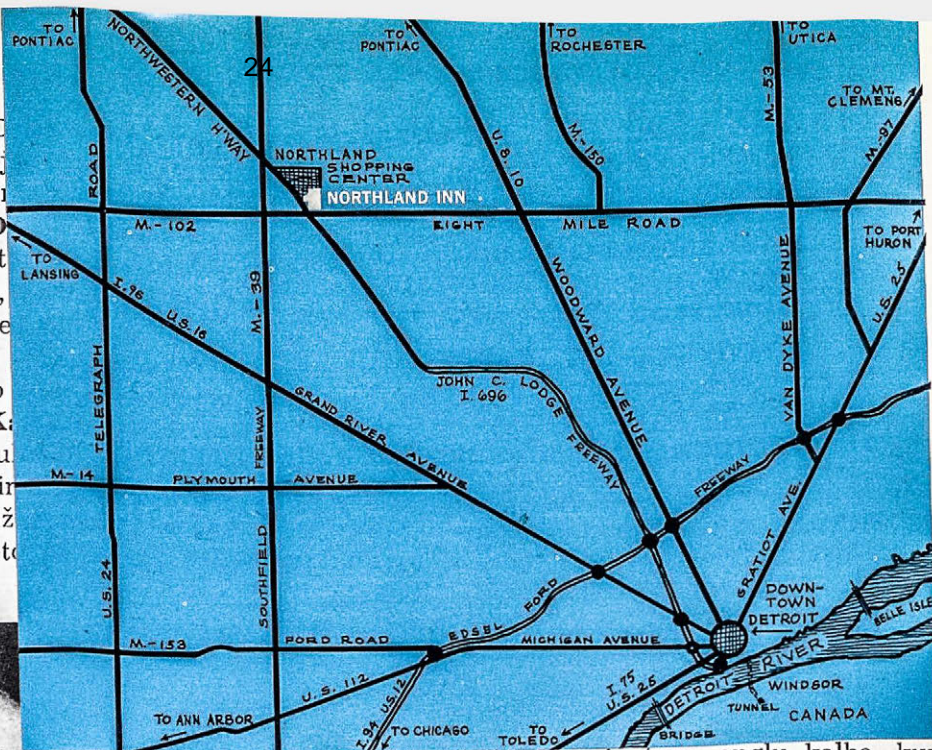
Po to įvykusiame D. Moksl. Programų Komitete tam vakarui parijęs jos atvejo diskusantą D. medicinos atžalyno atstoligijoj, kuris sklandžiai, bandė iškristalizuoti ne diagnozę.

Liet. Gyd. Biuletenio rrys, taip pat ir Dr. F. K. legas prisidėti prie Biu nuotraukomis bei skelbir

Po susirinkiminius už tiekė Pagelbinio Vienet Zotovienė.

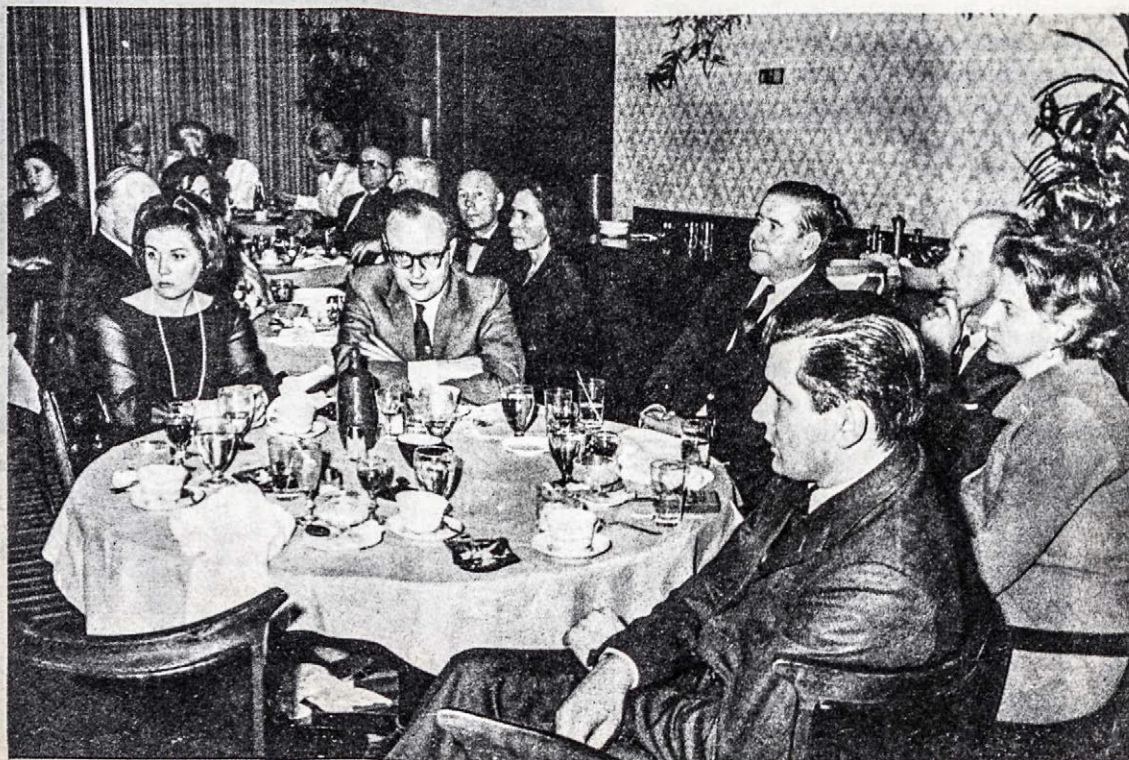
Illinois Lietuvių Gydytojų Draugijos pirmininkas Dr. G. Volodka.

tyvinę knygą apie Lietuvą anglų kalba, kuri yra spausdinama Praegerio leidyklos. Savo paskaitoje dr. Vardys labai įdomiai vertino dabartinę Lietuvos ekonominę padėtį, jaunimą, mokslininkus ir kiek plačiau apsisotojo prie Lietuvos inteligentijos. Paskaita buvo gausiai dokumentuota ir remtasi paskutiniais daviniais. Laikui pasibaigus, klausytojams prašant, paskaita buvo prailginta. Vėliau prelegentas dar ilgai atsakinėjo į gausius paklausimus.

Rengimo komisija labai gerai minėjimą paruošė. Didelis susidomėjimas dr. Vardžio paskaita apie Lietuvos gyvenimą rodo, kad ir ateityje reiktų daugiau panašių paskaitų, nes ne visiems yra prieinami žinių šaltiniai apie Lietuvą.

Vasario 16 minėjimas. Vidury Dr. J. Ramonas su poniu.

DIREC
FROM DC
 Follow Jc
 Road Exi
FROM In
 Eastbour
 Shopping
FROM U.
 To north
 Eight Mile
FROM TH
 Follow ne
 bound E
 ping Cen
FROM U
 Follow w
 Eight Mi

St

Illinois Liet. Gyd. D-jos susirinkimas įvyko š.m. kovo mėn. 30 d. **Dr. J. Valaitis** padarė pranešimą apie krūties liaukų patologiją.

Prelegentas gan smulkiai apibūdino krūčių įvairių formų morfologiją, pabrėždamas naujus aspektus dėl vėžio biologinių savybių. Savo pranešimą gausiai iliustravo projekcijos aparatu.

Dr. R. Ringus papasakojo apie mamografią, kuri yra įmanoma atlikti tik su specialiu mažo kilovolttažo Rentgeno aparatu. Taip pat jis pademonstravo ir visą eilę redukuotų filmų.

Po pranešimų buvo diskusijos.

Dr-jos pirm. dr. J. Volodka priminė, kad priešatostoginis linksmas subuvimas įvyks š.m. birželio mėn. 5 d., Jack Kilty's restorane.

Dr. V. Tauras pranešė apie Liet. Gyd. Suvažiavimą, įvykstantį š.m. rugsėjo mėn. 4 ir 5 d. Detroite, liuksusiniam Stouffer's Northland Inn viešbuty. Viešbučio rezervacijos iki liepos 31 d. Paminėjo ir apie Chicagos Liet. Operos gražų užsimojimą pagerbti žuvusius dėl Lietuvos laisvės, statant Verdi Requiem ir B. Markaičio S.J. Vilniaus varpų kantatą. Kvietė d-jos narius pagalvoti apie paskyrimą premijos dėl minėto pagerbimo didelių išlaidų sumažinimo.

Šia proga ragino individualiai remti leidimą Lituanus, įstojant į rėmėjų prenumeratorių eiles ir sumokant bent po 10 dolerių. Priminė ir apie Lietuvyų Fondą, kurio įnašai jau yra legalizuoti nurašymui nuo pajamų mokesčių.

Dauguma narių pritarė šioms mintims.

Po susirinkimo visi dalyviai buvo pavaišinti skania vakariene, kurią paruošė Ill. Liet. Gyd. D-jos Mot. Pagelbinii Vieneto narės, p. Mažeikienė ir p. Zibienė.

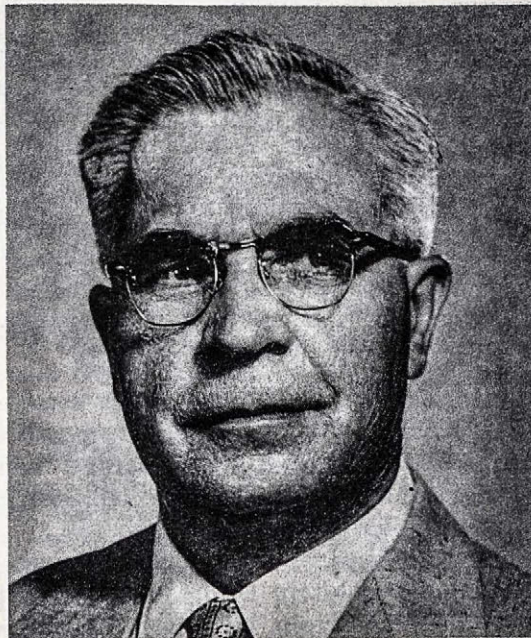
DETROITAS

Lietuvių Gydytojų Draugija pereiniais metais, rugsėjo mėn. suruošė dail. K. Žoromskio darbų parodą. Susidomėjimas buvo didelis. Tapinių buvo parduota 6, iš kurių 4 priklauso gydytojams.

Šiais metais, kovo mėn. 21 dieną **Dr. V. Majausko** iniciatyva ir Draugijos vardu buvo suruoštas **Dr. Juliaus Kaupo** mirties metinių paminėjimas-akademija. Paskaitą apie velionį skaitė **Dr. Henrikas Nagys**, išraiškos šokį „Dedikacija“ išpildė **ponia Birutė Vaitkūnaitė-Nagienė** (abu iš Montrealio). Be to programoje dalyvavo rašytojas **Kazys Alménas**, paskaity-

damas „Arlekino meilė“ ir rašytojas **Marijus Katiliškis**, davęs ištrauką iš **Dr. Juliiui** skirtos eulogijos. Į minėjimą atsilankė apie 200 asmenų, suaukota jo knygų leidimo fondui. Po minėjimo rožių puokštė buvo padėta ant sniegu apdengto kapo . . .

DR JONUI JUSIONIUI 65 METAI

Šiomet vasario 16 d. **Dr. J. Jusionis** atšventė 65 metus. Sukaktuvininkas yra gimęs 1900 m. vasario 16 d. Šklodonių kaime, Rodunios valsčiuje, Lydos apskrityje. Per dvi žiemas 1914 m. baigė 3-jų skyrių rusų pradžios mokyklą Juciūnuose. Dėl pirmojo Pasaulinio Karo porą metų sugaišęs, enegingasis **Jonas** neberims-ta. Pėsčias per muškus ir balas 1916 m. išvyksta į Vilnių toliau siekti mokslo. Čia per 6 metus baigia mokytojų seminariją ir Vytauto Didžiojo gimnaziją. 1919 m. jis yra vienas iš iniciatorių Vilniaus mokytojų seminarijos mokinių streiko, kapsukinei valdžiai pašalinus iš direktoriaus pareigų **Juožą Kairiūkštį**. Vėliau buvo lenkų kelis kartus areštuotas, kankintas ir kalintas. Įveltas į vadinamą Vilniaus abiturientų bylą 1923 m. pabėgo į Nepriklausomą Lietuvą ir įstojo į Lietuvos Universitetą medicinos fakultetą, medicinos skyrių Kaune, kurį baigė 1929 m.

1929 m. ėjo šv. Luko ligoninėje Kaune jaunesniojo gydytojo pareigas. 1931-1934 m. Joniškėlio ligoninės vedėjas ir Panevėžio apskrities ligonių kasų gydytojas. Nuo 1934 m. Valstybinio Higienos Instituto skyriaus vedėjas — drauge Kauno Miesto ir Apygardos ligonių kasų gydytojas. Vilnių atgavus, 1939-1944 m. Vilniaus apskrities gydytojas. Be to, drauge laikinai ėjo Vilniaus Valstybinio Higienos Instituto vedėjo pareigas. Taip pat buvo Vilniaus universiteto poliklinikos ordinatoriumi ir Vilniaus Miesto ligonių kasos gydytoju.

Į JAV Dr. Jusionis atvyko 1946 m. ir jau nuo 1949 m. pradėjo dirbti kaip gydytojas įvairiose ligoninėse: Alton State Hospital, Alton, Ill., Wabash Employees Hosp., Decatur, Ill. ir Peoria State Hosp., Peoria, Ill. 1953 m. persikėlė į Veterans Administration Hosp. Jefferson Barracks, St. Louis, Mo. Nuo 1961 m. dirba Veterans Administration Center Brentwood Hosp., Los Angeles, Calif.

Nuo pat studentavimo dienų iki šiandien Dr. Jusionis visuomet aktyviai reiškėsi visuomeninėje veikloje. Lietuvos Universitete priklausė Studentų Ateitininkų Draugovei. Buvo vienas iš „Gajos“ korp. steigėjų 1927-1928 m. Veikė Vilniui vaduoti sąjungoje, šaulių sąjungoje ir kt. Kaip ligonių kasų gydytojas, skaitė paskaitų kasos nariams iš medicinos srities. Dr. Jusionis taip pat yra vienas iš Kalifornijos Lietuvių Gydytojų Draugijos iniciatorių ir steigėjų. Jis labai aktyviai reiškiasi ne tik šioje Draugijoje, bet ir eilėje kitų lietuviškų organizacijų. Garbingam sukaktuviniui linkime ištvermės ir dar daug darbingų metų ateityje.

Dr. Z. Brinkis

KALIFORNIJA

Pirmasis šių metų susirinkimas įvyko sausio 24 d. Santa Monicoje **Dr. S. Barnett** namuose. Dalyvavo 8 gydytojai ir 4 svečiai. Susirinkimui pirmininkavo **Dr. J. Jusionis**.

Iš 37 Kalifornijoje esančių lietuvių arba lietuvių kilmės gydytojų Draugijai aktyviai priklauso jau **17 gydytojų**. Naujais nariais į Draugiją buvo priimti **Dr. A. Matukas** ir **Dr. J. Yuškis**.

Šį susirinkimą Draugija buvo nutarusi daryti metinį su naujos valdybos rinkimais, bet vėliau darbotvarkė buvo pakeista. Vietoje numatytos programos **Dr. Z. Brinkis** paskaitė paskaitą tema: „Antikinė ir klasikinė medicina“. Po paskaitos sekė diskusijos.

Išklaustas pranešimas apie Los Angeles Kalvarijos kapuose palaidotą bene pirmąjį Ka-

lifornijos lietuvių gydytoją pulk. **Dr. V. Bendoravičių**.

Klausimuose-sumanymuose **Dr. Z. Brinkis** pasiūlė Kalifornijos Lietuvių Gydytojų Draugijai įstoti nariu į Lietuvių Fondą. Pasiūlymas buvo vienbalsiai priimtas.

Kelta mintis įtraukti į Draugijos veiklą Los Angeles universitetuose studijuojančius mediciną lietuvius studentus.

Siūlyta Draugijos susirinkimuose ateityje panaudoti mokslinio turinio filmus.

Baigiant oficialią susirinkimo dalį, nutarta Draugijos vardu pasiūsti Tautos Fondui auką.

Toliau sekė meninė dalis, kurią išpildė **Dr. S. Barnett** dukrelė **Julija**, gražiai paskambindama pianinu keletą dalykėlių.

Po susirinkimo dalyviai buvo šauniai pavaišinti **Dr. S.** ir jos mamytės **Reklaitienės** paruoštais valgiais. Susirinkimas buvo darbingas ir praėjo pakilioje nuotaikoje.

NEW YORKAS

New Yorko Lietuvių Gydytojų Draugijos susirinkimas įvyko sausio mėn. 24 d. **Dr. S. Petrausko** namuose (Elizabeth, N.J.). Susirinko apie 20 gydytojų su šeimomis, nežiūrint blogo oro ir tirštos miglos. Susirinkusieji iš klausė įdomios paskaitos iš vaikų psichiatrijos, kurią skaitė **Dr. Gediminas Čekas**, besiverčias šia specialybe Metuchen, N.J. Po paskaitos buvo draugijos posėdis. Buvo pagerbtas a.a. **Dr. V. Tercijonas**.

Netekus draugijos vice-pirmininko ir korespondento, vice-pirmininku buvo išrinktas **Dr. S. Petrauskas**, ir valdyba papildyta **Dr. P. Bagdu**, o korespondentu sutiko būti **Dr. Legeckas**.

Posėdžiui pasibaigus, visi buvo maloniai pa-

*Kalifornijos
Lietuvių Gydytojų
Draugijos nariai.*

vaišinti svetingųjų šeiminių. Nuo gardžių ponios Petrauskienės valgių niekas negalėjo atsisakyti, net ir tie, kurie laikosi dietos. Dr. Petrausko „baras“ susilaukė aukščiausio įvertinimo, nes niekas negalėjo važiuoti namo dėl nepaprastai tirštos miglos, ir todėl nebuvo jokio pavojaus susidurti su vairavimo nemalonumais aplinkui barą. Susirinkusieji labai įvertino šeiminių vaišingumą ir pastogę per ištiesią naktelę.

AUSTRALIJA

Sydney Lietuvių Gydytojų Draugija 1965 m. vasario 14 d. padarė narių susirinkimą ir šeimyninį pikniką dr. T. Nakutienės vasarnamyje, kuris yra Coedale, apie 40 mylių nuo Sydney. Nuo 11 val. ryto į pikniką pradėjo rinktis nariai su savo šeimomis, nes šilta ir graži diena visus traukė į pajūrį.

Oficialus narių susirinkimas pradėtas 3 val. popiet, kuriame dr. M. Bobinskas (jis ruošiasi psichiatro specialybei) labai įdomiai pravedė pasikalbėjimą iš savo srities. Ši aktuali tema buvo gyvai diskutuojama ir dr. M. Bobinskas buvo prašytas pakalbėti šia tema dar ir sekančiame narių susirinkime.

Susirinkimui vadovavęs draugijos pirmininkas dr. Irvis Venclovas, ryšium su išvykimu studijų reikalais Anglijon, atsistatydino iš pirmininko pareigų, kurias perdavė naujam pirmininkui dr. L. Petrauskui. Pakvietus sekantį kandidatą, dabartinis valdybos sąstatas yra šis: pirm. dr. L. Petrauskas, vice pirm. dr. V. Bar-

kienė ir sekretorius dantų gydytoja B. Jarembauskienė.

Sisirinkimui baigiantis į vasarnamį susirinko iš pajūrio ir šeimos nariai. Iš viso pikniko dalyvių buvo per 30 asmenų, kuriuos malonūs šeimaininkai p.p. Nakučiai visus širdingai priėmė ir gerai pavaišino. Namo išsiskirstyta vakare su gera nuotaika.

MENS SANA EST IN CORPORE SANO...

Kasmet vasario antrojo pusėj, neretai pataikant ir į Washington'o gimtadienį, vyksta metinis *Canadian-American Medical-Dental Ski Assn.* — CAMDSA — suvažiavimas. 1964 ir 1965 metais viešėjom Boyne Highlands, Harbor Springs, Mich., prie Peoskey, 425 mylios nuo Ciceros, Chicagos sostinės.

Pernai savo žmoną parvežiau su dviem lūžusiais metatarsaliniais, ir, bevežant juos peršviesti, likus tik 50 žingsnių iki Loretto ligoninės, teko nelaukta sustoti ir alkanam Chicagos tvarkos saugotojui italui, nenorom tačiau viltingai perduoti vairuotojo leidimą, neprisegus prie jo penkinės. To negana. Lietuviška ambicija; na, ir prityrusio adv. Wells paraginimas mane nunešė Chicagos vidurmiestį, eismo teisman. Teisėjas, jaunas ir dar matyt alkanas italas, lyg iš anksto nedvejodamas savo tautiečių, radaro specialistu, nurodė man kur sumokėti \$18... Šiemet apsiėjo be nelaimių, o 1966 m. CAMDSA suvažiavimas numatomas Vail, Colorado.

Ciceronas iš Kauno

P.S. Norintieji nukalkinti savo arterijas „rankasvydžiu“ (handball) arba baseine Oak Parko YMCA patalpose trečiad. ar šeštad. pavakariais, o vasarą įvairiose teniso aikštelėse, prašomi kreiptis pas Dr. Kaurą, OL 2-1381. Laukiami ir nedarnūs, nepilnutiniai, nužmoginti kolegos.

Sydney, Australijoje — Lietuvių Gydytojų Draugijos nariai maudosi.

Dantų Gydytojų Skyrius

VEDA — DR. R. POVILAITIS

ODONTOLOGIJA PACIENTO NAMUOSE

Nijolė A. Remeikis, D.D.S.*

Iki šiol odontologija buvo praktikuojama beveik be išimties profesinėje dantisto kabinete aplinkoje. Praktika tik profesinėje aplinkoje sudaro sunkumų visai eilei žmonių pasinaudoti dantisto patarnavimu. Yra žmonių, kurie dėl įvairių, daugiausia dėl ligos priežasčių yra ar tai namuose ar net ligoninėse (pav. geležiniuose plaučiuose) pririšti ir negali pasiekti dantisto kabineto. Amerikos odontologijos mokyklos, profesinės sąjungos, ir Amerikos viešosios sveikatos įstaigos pradeda kreipti daugiau dėmesio į tokius „specialius pacientus“. Randama reikalo modifikuoti mokyklų programą, paruošti dantistus dirbti su specialiais pacientais ir ne profesinėje aplinkoje.

Illinois Universiteto odontologijos mokykla, su Illinois Valstijos viešosios sveikatos įstaigų kooperacija, šiuo metu veda eksperimentinę programą paruošti būsimus dantistus dirbti paciento namuose. Apie šią programą ir keletą jos rezultatų ir noriu šiame straipsnyje pakalbėti.

Programa yra vykdoma senelių namuose (Lathrop Homes, Chicago, Illinois) ir University of Illinois Rehabilitation Center. Profesinis patarnavimas yra atliekamas senelių butuose (daugumoje virtuvėje) ar ligonio kambaryje. Visas darbas yra atliekamas aukštesniųjų klasių studentų, profesinėje mokyklos priežiūroje. Visa instrumentacija yra kilnojama, įskaitant rentgeną ir greito gręžimo aparatą. Namų aplinkoje atliekamos visos odontologijos procedūros, nuo pilno burnos apžiūrėjimo (įskaitant x-rays ir cytology test, jeigu yra dalis burnos nenormaliai atrodanti), iki komplikuočių operacijų, kaip periodontiniai ir endodontiniai gydymai bei operacijos (paprastos ekstrakcijos, alveolctomies).

Dirbdamas namų aplinkoje, būsimas dantistas išmoksta tiksliai vartoti nešiojamus instrumentus bei butuose randamus baldus ir įrankius. Trumpa praktika jau parodė, kad šią patirtį turėję studentai, tapę dantistais, nevengia suteikti profesinį patarnavimą tiems, kurie negali atvykti į dantisto kabinetą.

Gydymas namų aplinkoje teigiamai atsiliepiama į pacientą. Savame bute pacientas jaučiasi daug saugiau, negu daktaro kabinete, kas labai palengvina patį darbą. Dantistui namų aplinka dažnai suteikia pilnesnę galimybę įvertinti paciento netik dantų stovį, bet ir iš viso sveikatą ir protinį nusiteikimą, kas nevisuomet išaiškėja daktaro kabinete.

Šiandien reikalavimai dantų gydytojams greitai kinta. Pavyzdžiui, senėjant gyventojams, gyvenimo laikotarpiui pailgėjus, daugiau ir daugiau senelių reikalauja namų priežiūros, tiek iš medicinos tiek iš odontologijos darbuotojų. Šiuos reikalavimus kai kurios institucijos yra pripažinusios, ir būsimus dantistus ruošia efektyviai darbui už kabineto ribų. Ateityje šia linkme bus einama dar sparčiau.

Šios informacijos tikslas buvo atkreipti dantistų, ir medicinos darbuotojų — gydytojų, galtingųjų seserų, viešosios sveikatos pareigūnų — dėmesį, kad jau šiandieną yra įmanoma suteikti dantų gydymą ir priežiūrą specialiams, namuose ir institucijose pririštiems pacientams. Trumpa čia aprašytos programos patirtis yra parodžiusi, kad tokie specialūs pacientai kaip tik yra reikalingi dantisto priežiūros.

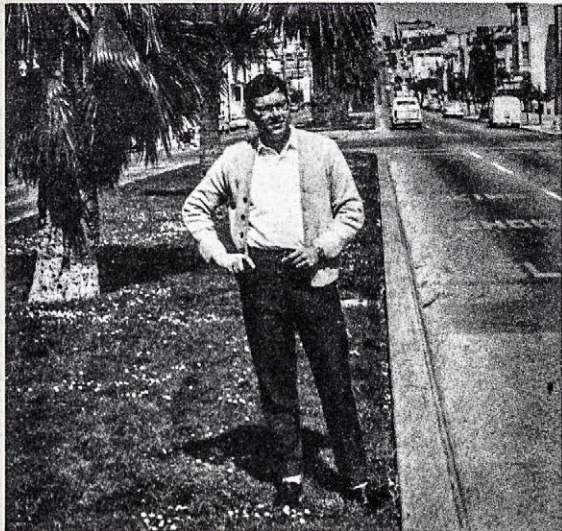
* Nijolė A. Remeikis, B.S., D.D.S., Assistant Professor in Endodontics, School of Dentistry, University of Illinois; Co-Director of Special Patient Project, School of Dentistry, University of Illinois; specialist in endodontics, (Illinois).

ATŽALYNAS

MEDICINOS STUDIJOS VOKIETIJOJE

Med. stud. Ričardas Petrys

Vokietijos jaunuoliai, baigę gimnazijas, gali tuojau stoti į medicinos kursus, esančius prie aštuoniolikos vokiškų universitetų. Įstojimas į universitetus, palyginus su Amerikos medicinos mokyklom, yra lengvesnis, nes Vokietijoje ne kiekvienas turi galimybę baigti gimnaziją.

Užsieniečiai taip pat gali studijuoti Vokietijos medicinos mokyklose, tik reikia turėti mokslo baigimi pažymėjimą, atitinkantį jų gimnazijos lygį, t.y. dviejų metų studijų Amerikos universitetuose. Pastaruoju metu daugelis medicinos mokyklų Vokietijoje kreipia ypatingą dėmesį į mokslo baigimo pažymius ir kartais reikalauja "B" vidurkio ir net College diplomo. Kai kurios med. mokyklos daro atranką ir iš vokiečių studentų. Atrodo, kad reikalavimai gerų kvalifikacijų stojimui į medicinos mokyklas ir Vokietijoje didėja. Reikia manyti, juo toliau, juo bus sunkiau.

Medicinos mokslams baigti skiriama 11 semestrų ir 1 semestras egzaminų baigimui. Tai minimalinis semestrų skaičius. Praktiškai medicinos studijos trunka 14 semestrų, t.y. septynerius metus.

Nors yra galimybė išklausti visas paskaitas ir kursus per mažesnę semestrų skaičių, tačiau egzaminus teleidžiama laikyti tik po 11

semestrų mediciniškų studijų. Todėl apsikrauti per daug paskaitomis nėra prasmės.

Kad gauti gydytojo laipsnį, reikalinga išlaikyti trejus didžiuosius egzaminus. 1. "Vorphysikum" — iš "Natural science", ne anksčiau, baigus antrąjį semestrą. Kartais užsieniečiams užskaito egzaminus, jei jie turi gerus egzaminų pažymius iš fizikos, botanikos, organinės ir neorganinės chemijos.

2. "Physikum'o" egzaminus leidžiama laikyti neanksčiau, kaip išklačius 3 semestrus. Studentai, išlaikę šiuos egzaminus, yra prileidžiami prie klinikos darbų.

3. "Staatsexam" — laikomi neanksčiau, kaip 6 semestrams praėjus po išlaikymo "Physikum" egzaminų. Anksčiau egzaminai būdavę tik žodžiu, gi pastaruoju metu įvedami ir rašto darbai.

Kad gauti teisę laikyti egzaminą, reikia turėti, taip vadinamą "Schein", t.y. pažymėjimą, kad studentas yra išklauses vienokį ar kitokį kursą. Baigus vieną ar kitą paskaitų kursą, nereikia tuč tuojau laikyti egzaminų. Tuos egzaminus laikoma tol, kol išlaikoma, nes nėra ribotas laikymo skaičius.

Vidutiniškai "Vorphysikum'o" egzaminus neišlaiko apie 10-15%; "Physikum'o" — apie 50-60% (Erlangene net 68%).

Gi, jeigu studentas yra prileidžiamas prie Staatsexam, tai skaitoma, kad jis jau bus kvalifikuotas, kaip gydytojas. Nors sakoma, kad kai kuriuose universitetuose 5% neišlaiko ir paskutiniųjų egzaminų.

Studentas, įgijęs gydytojo laipsnį, dar nesiskaito **medicinos daktaru**. Pastarųjų teisių įgijimui reikalinga parašyti disertaciją, kuri gali būti rašoma laike klinikinių arba po išlaikymo paskutiniųjų egzaminų. Disertacijos temą pasirenka pats gydytojas, kontakte su vienu ar kitu profesorium. Tačiau, gydytojas nors ir neparašęs disertacijos, gali gauti praktikos teises.

Jeigu kas norėtų nuodugniau susipažinti su medicinos studijom Vokietijoje, gali kreiptis į **Vokiečių Konsulatą**, kuris suteiks smulkesnių informacijų ir duos nemokamai anglų kalboje knygeles: "Study of Medicine in Germany" ir "Student in Germany".

MEDICINOS MOKSLAS DANIJOS

Stud. med. Alvydas Koncė

Pereitas atostogas man teko praleisti Danijoje, kur lankiau ligonines ir buvau glaudžiamame kontakte su studentais medikais. Čia teko arčiau susipažinti su to krašto mokslų eiga bei mediciniškom studijom.

Danijoje septynerių metų pradinė mokykla visiems yra privaloma. Baigiant mokyklą yra laikomi egzaminai, kurių tikslas yra atrinkti mokinius ruošimuisi į gimnaziją. Po dviejų mokslo metų reikalinga vėl laukti egzaminus įstojimui į gimnaziją.

Gimnazijoje tenka mokytis 3 metus. Mokytojai yra aukštų kvalifikacijų, su 6-7 metų universitetinio išsilavinimo. Gimnazijoje yra mokoma kalbos ir gamtos mokslai (matematika ir fizika). Taigi, po 12 mokslo metų, jaunuoliai jau yra pasiruošę stoti į universitetus.

Danijoje yra 2 universitetai: Kopenhagoje ir Aukuse. Mokslas nieko nekainuoja. Nėgana to, studentai gauna pašalpas iš valdžios, iš privačių kompanijų ir iš pavienių asmenų. Danijoje tik 6-7% visų mokinių lanko universitetus, tuo tarpu Amerikoje, iš baigusiujų viduriniąsias mokyklas, apie 40% lanko universitetus.

Medicinos fakultetų egzaminai esti mokslą įpusėjęs ir — baigiant. Medicinos mokyklose apie trečdalis studentų meta studijas. Medicinos studijas sudaro priešklinikiniai ir klinikiniai mokslai. Pirmoj dalyje yra dėstoma fizika, chemija, genetika, medicinos statistika, anatomija, biochemija ir trumpas filosofijos kursas. Užbaigus minėtas studijas reikalinga laukti egzaminus. Apie trečdalis studentų tų egzaminų iš pirmo karto neišlaiko. Danijoje iš viso studentų medikų esama apie 3000. Danijos medicinos fakultetuose trūksta lavonų preparavimui, todėl kai kuriems studentams tenka važiuoti į Angliją ar Austriją lankyti anatomijos kursus. Klinikinė dalis medicinos mokslų tęsiasi apie 4 metus. Dėl gydytojų stokos, studentai medikai turi daug galimybių tarnauti įvairiuose medicinos departamentuose, gaunant 75% diplomuoto gydytojo algos. Taigi, studentai medikai į mėnesį lengvai gali uždirbti 2000 kronų (7 kronos lygu 1 dol.).

Prie klininių studijų priklauso vidaus medicina, chirurgija, vaikų ligos, patologija, bakteriologija ir farmakologija. Šie dalykai yra studijuojami per visus klininius metus. Gi hi-

giena, dermatologija, psichiatrija, neurologija, akių, ausų, nosies ir gerklės ligos dėstomos tik skirtais semestrais.

Yra 13 baigiamųjų egzaminų, kuriuos reikia išlaikyti 2 mėnesių laikotarpyje. Taigi, po 7-8 metų mediciniškų studijų studentai, išlaikę valstybinius egzaminus, įgyja gydytojo diplomus. Pilnai kvalifikacijai reikalaujama vienerių metų interno stažo.

Jaunieji gydytojai dirbdami ligoninėse ruošiasi bendrai praktikai ir įvairioms specialybėms. Specialybių įgijimui vidutiniškai trunka apie šešeta metų.

Pradžioje jaunas gydytojas uždirba į metus 25000-30000 kronų. Ten gydytojai gyvena kukliau nei Amerikoje, bet jie dirba mažiau ir lengviau.

Danijos ligoninėse dirba gydytojai specialistai, kurie gydo šeimos gydytojų atsiųstus ligonius. Išrašytus iš ligoninės ligonius toliau gydo tas pats šeimos gydytojas.

Danijoje socialinė medicina veikia gan gerai. Veik visi danai yra apdrausti valdžios ar aplinkinių apdraudos draugijų. Apdraustieji moka tik 150 kronų metinio apdraudos mokesčio. Už tai gauna veltui ne tik gydymą ligoninėse, bet ir nemokamą lankymąsi gydytojo kabinete. Susirgusiems dalinai atlyginama už vaistus ir duodama pinigines pašalpas.

Jei kas nors iš studentų norėtų vykti Danijon, tai ten lengvai galėtų gauti "clinical clerkship" darbą. Be to, Skandinavijoje esama keletas vasaros mokyklų, į kurias atvyksta ir studentai iš užsienio. Ten yra skaitomos paskaitos anglų kalboje, keliaujama per Skandinavijos universitetus: Norvegijoje (Oslo), Švedijoje (Stockholme, Goeteborge) ir Danijoje (Kopenhagoje ir Aukuse).

Medicinos mokslai Danijoje yra gan aukšto lygio. Gi profesoriai ir lektoriai yra aukštų kvalifikacijų žmonės. Šiaip jaunimas, studentai Danijoje gyvena gan linksmai.

Smulkesnių informacijų apie medicinos studijas Danijoje galima gauti pas Student American Medical Association (SAMA), 333 N. Michigan Ave., Chicago, Ill. arba galima rašyti tiesiai į Kopenhagą: International Medical Coordinating Committee, 13 A. Kristiana Cade, Copenhagen, Denmark.

Vasaros atostogos New Yorke.
Iš k. į d.
Stud. Šarūnas Tauras,
Dr. Arvydas Tauras
ir stud. Andrius Aglinskas.

L.S.M.O. DRAUGIJOS SUSIRINKIMAS

Vasario 12, 1965 8:00 v.v. Dubysos salėje, Čikagos Marquette Parke įvyko pirmasis 1965 metų Lietuvių Studentų Medikų ir Odontologų Draugijos susirinkimas. Susirinkimui pirmininkavo Alvydas Koncė (U. of Illinois) ir sekretoriavo Dana Maciūnaitė (Northwestern).

Ižanginį žodį tardamas, A. Koncė pareiškė tam tikrą susirūpinimą dėl sulėtėjusios LSMO Draugijos veiklos 1964 metų pabaigos. Minėjo, kad profesionalų studentų skaičius didėja, o organizacijos veikla proporcingai mažėja. Po to buvo leista kiekvienam susirinkusiam tarti žodį ir pareikšti pasiūlymų bei minčių dėl veiklos suaktyvinimo. Idėjų, pasiūlymų bei minčių buvo pareikšta daug ir įvairių, bet kiekvienas sutiko, kad veiklai sustiprinti reikia šaukti daugiau susirinkimų. Ypatingai malonu buvo išgirsti pirmųjų metų studentus: A. Aglinską (Chicagos U.), I. Bendoraitytę ir A. Gaižiūną (U. of Illinois), kurie buvo pilni entuziazmo ir noro prisidėti prie Draugijos veiklos.

Po to sekė slapti valdybos rinkimai. Buvo išrinkti: dr. M. Vygantas (Illinois E. & E. Infirmary) — pirmininkas, V. Alekna (Loyola) — vice-pirmininkas ir G. Baliūnaitė (Northwestern) — sekretorė. Susirinkimą užbaigiant, naujoji valdyba paskyrė A. Taurą (U. of Illinois R & E Hosp) ir V. Mockų (U. of Illinois) surengti metinę slidinėjimo iškylą. Šį kartą ji įvyks kovo 20 d. Wilmot Hills, Wisconsin.

KRONIKA

- Dr. Arvydas Tauras atlieka vienų metų interno praktiką Illin. Research and Educ. ligoninėj. Pastaruoju metu jis gavo pora savaitėjų atostogų, kurias išvyko praleisti žiemos sportui į Colorado. Iš ten vyks į Californiją — San Francisco ir — atgal.
- Ričardas Petrys studijuoja mediciną vokietijoje. Šiuo metu jis grįžo atostogų į Chicagą.
- Dr. J. Vilinskaitės veikla Washingtono Universiteto ligoninėj buvo aprašyta Washingtono dienrašty, „The Sunday Star“, kuriame buvo paskirta 4 puslapiai straipsniui užvardintam, „The World of Juliet

Vilinskas“. Straipsnis buvo gausiai iliustruotas nuotraukom ir jame buvo pažymėta, kad jaunoji gydytoja buvo gimusi Lietuvoje ir būdama tik 3 metų amžiaus, karo įvykių eigoje, su tėvais atsidūrė Vokietijoje. 1949 m. emigravo į JA Valstybes ir čia, baigusi medicinos studijas, dabar dirba Washingtono Universiteto ligoninėj, kartu su kitom kolegėm ir su 18 vyrų daktarų.

- Medicinos mokslus baigė Dr. Birutė Girniuvienė (Girniėnė) gyvenanti Detroite.

- Dr. Mindaugas Vygantas, dirbęs Harvardo universitete, grįžo į Chicagą ir atlieka oftalmologijos rezidenciją Illinois universiteto klinikoje.

VAKARŲ VOKIETIJA

- Greta Jasevičiūtė praeitą vasarą Frankfurte išlaikė medicinos valstybinius egzaminus, įgydama gydytojos diplomą. Jaunoji daktarė yra gimusi 1938 m. Kaune. Ji buvo Vasario 16-tos gimnazijos abiturientė. Baigusi medicinos studijas susituokė su mediku Balu Petkausku ir apsigyveno Heidelberge.

- Rimutė Mariūnaitė, gimusi Kaune 1936 m., irgi baigusi Vasario 16-tos gimnaziją, pereitą vasarą Frankfurto universitete išlaikė medicinos valstybinius egzaminus ir gavo gydytojos diplomą. Vasaros metu lankėsi JA Valstybėse. Po atostogų grįžo pas tėvus į Frankfurtą, Vokietijon.

- Zigmąs Kungis, gimęs Pajūryje 1924 m., gimnaziją baigė Eichstaette, studijavo mediciną Tuebingene, Heidelberge ir Mainze. Pereitais metais Mainze išlaikė medicinos valstybinius egzaminus, įgydamas gydytojo diplomą. Paliko ruoštis med. daktaro laipsniui igyti. Tenka pažymėti, kad dr. Kungis anksčiau buvo įgijęs B.A. laipsnį JA Valstybėse.

- Šarūnas Peckus, medicinos studentas, praeitą vasarą praleido Clevelande, kur gyvena jo žmona daktarė Jolanta su dviem sūneliais. Po atostogų jis grįžo atgal Vokietijon, su tikslu tęsti medicinos studijas.

AUSTRALIJA

- Australijos naujieji lietuvių gydytojai. Šiais metais sėkmingai medicinos mokslus baigė šie lietuviai: Bernardas Jarašius, Kazys Arvydas Zdanavičius (Melbourne U-to medic. mokyklą), Vida Valiukevičiūtė ir Nijolė Aušrelė Mališauskaitė (odontologiją) bei Martynas Didžys — farmacija.

Pažymėtina, kad B. Jarašius baigė Melbourne universitetą trečiuoju ir mokslo eigoje yra gavęs visą eilę atžymėjimų už pažangumą įvairiose mokslo šakose.

Visi baigusieji studijų metu buvo aktyvūs lietuvių organizacijų nariai.

Moterų Kampelis

REDAKTORĖ — I. MAKŠTUTIENĖ

*Dr. Vincas ir Birutė Kožicai su
pusbroliu kun. Jonu Romoje.*

PRISIMINIMŲ NUOTRUPOS

Birutė Kožicienė

Mūsų kelionė buvo neplanuota ir netikėta. Gavę laišką, jog iš Lietuvos Romon yra atvažiuo-
vęs Vinco pusbrolis ir nori su mumis susitikti,
per penkias dienas gavome išvažiavimui pasą,
rezervacijas, ir šeštos dienos vakare jau buvo-
me Paryžiuje. Dar ir šiandien man tai atrodo
lyg sapnas, lyg filme lekia vaizdai: Roma, Pom-
pėja, Sorrento, Grotto Azuro . . .

Iš New Yorko pakilo pilnutėlis jetas. Man
paaikėjo, jog žmonės skrenda į Paryžių pra-
leisti savaitgalio! Greta mūsų sėdėjusi mo-
teris taip pat skrido „savaitgaliui“ pas vyrą,
televizijos programoms rašantį muziką, tuo me-
tu dirbantį Paryžiuje. Jai ši kelionė buvo pir-
moji. Greit radosi bendra kalba (ji gyvena Wi-
netkoje) apie Chicago, apie vaikus. Kai po sa-
vaitės netikėtai susitikom Romoje, ji buvo labai
apsivylusi prancūzais, Paryžiumi ir ištroškusi
puodelio geros kavos. Ji buvo laiminga, kad tą
pačią dieną skrenda namo.

Mums taip blogai nebuvo. Gal dėl to, kad
jau gimnazijoje svajojau aplankyti Romą, gal
ir dėl to, jog prisiskaičius begales knygų apie
Romą, atrodė, kad ten viskas pažįstama, žino-
ma . . . o gal ir dėl to, jog lietuvių viloje jautė-
me daug širdies ir gavome daug naudingų pa-
tarimų. Aš manau, kad visi, kurie yra lankęsi
lietuvių viloje, Romoje, niekad neužmirš jos
savininkų . . . nesu rūgusio pieno mėgėja, bet
niekur neragavau skanesnio kaip Tivolyje, lie-
tuvių ūkyje.

Romoje turėjome būti penktadienį apie pie-
tus, gi atskridome ten ketvirtadienio naktį. Po
O'Hare, Kennedy ir net Paryžiaus aerodromų,
Roma atrodė labai skurdžiai. Judėjimas, paly-
ginti, mažas. Gal dėl to, kad Romoje jau buvo
vidunaktis, o mes, kaip toj dainoj, „dar miego
nenorim“ . . . Pasigedau reklaminių šviesų, gy-
vumo. —

Visi, kurie važinėja, žino, kad krašto kalbos
nežinojimas nesudaro sunkumų. Su anglišku
liežuviu praeisi! Be to, Romoje mus gerokai
pavedžiojo Vinco pusbrolis, Romoje baigęs

mokslus ir laisvai kalbą itališkai. Pirmiausia susitikome su iš Lietuvos atvykusiais kunigais. Jų tarpe buvo vienas, gerai pažinęs Čaplikų giminę, ir man išgirsti apie artimųjų likimą iš pirmųjų lūpų buvo labai svarbu. Vincas irgi gyveno prisiminimais bei likusiųjų giminių gyvenimu. Atvykusieji iš Lietuvos svečiai turėjo šioje pusėje nemažai pažįstamų ir gyvai domėjosi jų gyvenimu.

Pirmosios dienos popietę pradėjome lankyti Romą. **Koliziejus**. Kažkada čia liejosi kraujas, žmogus kovojo su žvėrimi, o dabar čia gyvena katės. Susidariau įspūdį, kad Romoje katės tas pats, kas Indijoje karvės. Jas čia maitina ir valdžia ir „publika“ (taip mums aiškino).

Vincas buvo sužavėtas Emanue II, Italijos tėvo, paminklu. Man gi daug gilesnį įspūdį padarė bokštas, iš kurio dainuodamas Neronas stebėjo degančią Romą... **Šv. Petro bazilika** įspūdinga. Mano supratimu, šv. Tėvo rūmus galėtų perdažyti. Už šį pasiūlymą buvau baisiai suniekinta, kaip nieko nenusimananti apie meną. Atseit, perdažymas sumažintų meninę vertę. Statulos ir kolonos didingos! Tarpe jų žmogus pasidarai tik „homunculus“. Lipdami į Bazilikos bokštą prisiminėme Trakų pilį: ir ten toki pat vingiuoti, siauri laiptai... Iš bokšto gražiai matosi Roma. Vienoje pusėje — šv. Tėvo sodas. Didžiulė karūna žaliuojančių krūmų ir gėlių. Palmės nepaprastai vešlios. Nesulyginsi jų su Kalifornijos išsistiebusiomis, žaliomis viršūnėmis palmėmis! Kitoje pusėje, tolumoje, baltuoja Musolinio statytas, berods, sporto stadionas. Sakoma, kad ten marmuras buvo suvežtas iš visos Italijos. Vienas bazilikos aukštas — prekybos centras: čia gausi ir ro-

žančių, ir žemių iš katakombų, ir kavos, (baisi Italijos kava) ir coca cola.

Bene giliausią įspūdį man paliko šv. **Sebastijono katakombos**. Prieš tai buvome aplanke šv. Calisto katakombas, bet jos man atrodė jau gerokai sukومercintos. O gal ir vadovas turėjo įtakos?... Šv. Sebastijono katakombos, man atrodė, išlikusios tokios kaip buvusios: atkasuose kapuose dar matosi kaulai, apšvietimui tarnavę indeliai. Lendi kažkur žemės gilumon ir be vadovo kažin ar išlystum... Čia šeimos kapai, čia kūdikio kapelis, čia motina ateidavo pasėdėti su vaiku vos vos apšviestan urvan. Koks nepaprastai didelis turėjo būti tų žmonių tikėjimas!

Gal dėl to, kad mane visada žavėjo senovė, buvau taip pat sužavėta **Via Apia Antiqua** ir Quo Vadis, Domine, bažnytelė. Via Apia — tai senasis kelias, kuriuo vaikščiojo šv. Petras ir kiti apaštalai. Legenda sako, kad prasidėjus Romoje ypatingai dideliems persekiojimams, šv. Petras bėgo iš Romos. Ant šio kelio jam pasirodęs Kristus. Petras nustebejęs paklausęs: „Kur eini, Viešpatie?“ — Kristus atsakęs einąs gelbėti savo žmonių nuo persekiojimų. Kristus po šių žodžių pranykęs palikdamas akmenyje pėdų nuospaudas. Šv. Petras grįžęs Romon. Šiandien toje vietoje stovi bažnytelė „**Quo vadis, Domine**“ vardu. Bažnytelės viduje — akmuo su Kristaus pėdų kopija. Originalas yra šv. Sebastijono bažnyčioje. Nuostabu, kaip italai moka suderinti senovę ir modernizmą. Senasis kelias siauras, apaugęs kiparisais. Automobilių patogumui kelio vidurys asfaltuotas, tačiau pakraščiai palikti originalaus akmens.

(Bus daugiau)

*Lietuvių
Fondo posėdis
pas Mažeikus.*

Illinois lietuvių gydytojų dr. jos pagelbinis moterų vienetas metų veiklos pradžioje pasiuntė aštuonis rūbų ir lovos reikmenų siuntinius Vasario 16-tosios gimnazijos mokiniams. Bendrabučio globėja mok. E. Tamošaitienė nuoširdžiai dėkoja visoms vieneto narėms. Dovanos gimnaziją pasiekė prieš Kalėdų šventes. Viskas buvo išdalinta moksleiviams atsižvelgiant dydžio ir lyties. Lovos reikmenys buvo palikti bendrabučio ligonių kambario įrengimui, kuris iki šiol labai skurdžiai atrodė. Daiktinė parama gimnazijos moksleiviams reikalinga ir laukiama, nes daugelis į gimnaziją ateina iš nepasiturinčių šeimų, o aprangos kainos yra aukštos. Mok. Tamošaitienė pageidautų, kad siunčiant daiktus ateityje būtų prisimenami jaunesni, 10 ir 11 metų vaikai, nes tokio amžiaus vaikų nemažas skaičius lanko Vasario 16-tosios gimnaziją.

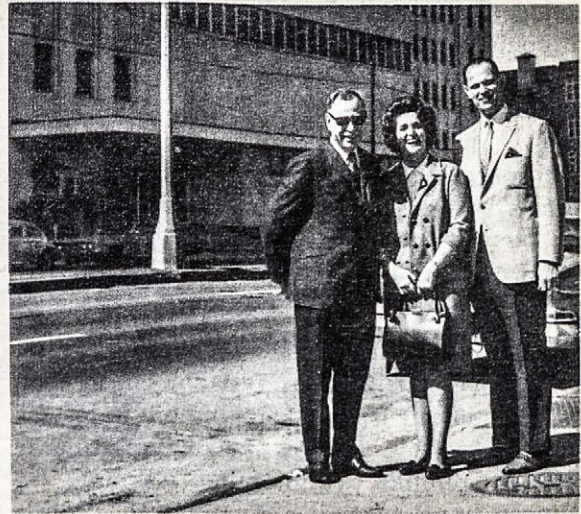
R. Zotovienė

Elena Kuprevičiūtė po koncerto Chicagoje.

Jaunųjų Orkestras — Kalifornijoje. antroji iš kairės Giedrė Gudauskienė.

Daktarai Lipskiai ir dr. V. Tumasonis

PAS MUS IR SVETUR

- *Sol. Janina Šalnienė* išpildė programą Vilniaus dienos minėjime spalio mėn. ir kun. B. Suginto pagerbimo vakarienos metu sausio mėn. Chicagoje.
- *Dail. Vanda Balukienė* paruošė aktorių kostiumus scenos darbuotojų sąjungos statomos K. Jarašūno liaudies pasakos „Eglė Žalčių Karalienė“.
- Vieneto pirmininkė *dr. V. Tumasonienė* iėjo smuikininkės E. Kuprevičiūtės koncerto rengimo komisijon.
- Vieneto susirinkimo, įvykusio pas *p. Gaižiūniene*, programa: p. Albert Crewe pranešimas apie rinkimus. P. Crewe yra Palos Parko moterų rinkiminės lygos prezidentė.
- Pietų Amerikos Lietuvių Kongrese, įvykusiame Sao Paul Brazilijoje š.m. vasario mėn. 18 d. *Dr. E. Armanienė* darė pranešimą apie Amerikos Jungtinių Valstybių lietuvių bendruomenę, kartu pažadėdama moralinę ir materialinę pagalbą Pietų Amerikos lietuviams.
- Š.m. vasario mėn. 24 d. *Dr. E. Armanienė* užmezgė pažintį su Valstybės Sekretoriumi D. Rusk ir kitais prezidentūros pareigūnais, kurie svarstys naujo imigracijos įstatymo pravedimą.

KRONIKA

ILLINOIS

- *Dr. J. Makštutis* ir *Dr. P. Kisielius* dalyvavo naujo vyskupo Pr. Brazio konsekracijoje, Romoje.
- *Dr. S. Biežis* yra išrinktas LB Tarybos organizacinės komisijos pirmininku. Ši komisija rūpinsis įjungimu visų organizacijų į aktyvią bendruomenės veiklą.
- *Dr. A. Marčiukaitis*, gyvenęs Gillespie, Ill. sulaukė motinos Marijos Marčiukaitienės, kuri atvyko iš Lietuvos š.m. vasario mėn.
- *Dr. F. Kaunas* ir *Dr. J. Sadauskas* yra išrinkti Illinois Academy of General Practice distriktų pareigūnais. (Dr. F. Kaunas — West Side ir Dr. J. Sadauskas — Decatur skyrių sekretoriais).
- *Dr. K. Bobelis* išvyko į Cleveland'ą pasitobulinti inkstų ir šlapimo ligų chirurgijoje.
- *Daktarai Aldona* ir *Vytautas Taurai* paaukojo \$50.00 „Vilniaus Varpų“ kantatos ir „Requiem“ pastatymui.
- *Daktarai Starkai* ir *Labokai* buvo išvykę atostogų į Puerto Rico salą.
- *Dr. J. Šalna* ir *Dr. A. Čiurys* įstojo į Lietuvos Fondą, paaukodami po \$1000.00.
- *Daktarai Tumasoniai, Beinoriai* ir *Mažeikai* po konvencijos New Orleans buvo išvykę į Jamaiką poilsui.
- *Daktarai Lipskiai* po konvencijos pasuko į Acapulco pasišildyti Meksikos saulutje.

NAUJOJI ANGLIJA

- *Dr. B. Matulionis*, Naujosios Anglijos Lietuvos Gydytojų Draugijos narys, š.m. vasario 16 dienos proga, Bostone skaitė turiningą ir įdomią paskaitą.
- *Dr. P. Legeckis* vasario mėn. turėjo kojos operaciją, o žmonai Elenai buvo padaryta rankos operacija. Dr. P. Legeckis yra išėjęs į pensiją ir gyvena New Yorke.

DETROITAS

- *Dr. V. Vaitkevičius* yra kauniškis, gimnaziją ir universitetą baigęs Vokietijoje, kur gavo ir medicinos doktoratą. Į JAV atvyko 1951 m. Nuo 1953 iki 1955 tarnavo JAV kariuomenėje, grįžęs specializavosi vidaus ligose, o vėliau perėjo į vėžio ligos tyrinėjimus. Nuo 1962 m. Dr. V. Vaitkevičius yra Vėžio Tyrimų Instituto direktoriumi ir Wayne State Universiteto medicinos kolegijos profesorius. Pereitais metais jis dalyvavo Detroito TV programoje ir atsakinėjo į klausimus apie vėžį.
- *Dr. Vytautas Mileris* ir ponis praleido tris saulėtą vasario savaites Floridoje.
- *Dr. Gustavas Petersonas* su šeima planuoja praleisti Velykų šventes Floridoje.
- *Dr. Vytautas Majauskas* išrinktas į Detroito Lietuvos Bendruomenės valdybą.
- *Kovo mėn. 6 d.* Southfield, Mich. buvo dedikuota nauja moderni *Providence ligoninė*, kainavusi apie 13 milijonų dolerių. Šiai ligoninei priklauso dalis lietuvių gydytojų: *Šepetys, Vaitas, Majauskas*. Šios ligoninės koplyčioje numatomos ALGS suvažiavimo paimaldos.

OHIO

- *Dr. Veronika Adams* su visu „darželiu“ buvo išvykusi į Floridą 2 savaitių atostogoms.
- *Dr. Vladas Adams* jau tiek pasveiko po ligos, kad pilnai galėjo palydėti ponį su vaikais į atostogas.
- *Dr. Baltrukėnas Adolfas* buvo skubiai išvykęs 3 dienoms žuvauti į Floridą. Per nelaimę pamiršo sliekus Akrone. Nei žuvų, nei atostogų.
- *Dr. Henrikas Brazaitis* tapo „carpenteriu“ ir savo „dvare“ įrengė gražų rūšį. Sako, jaunimui.
- *Dr. Čepulis Algimantas* savo rūsyje įsiruso brangakmenių dirbtuvę. „Cave Izraelis“, daktare! (Šiuo metu 75% brangakmenių pagaminami Izraelyje).

Vyskupo P. Brazio šventinimo iškilnės Romoje. Pirmas iš kairės dr. P. Kisielius, šalia vyskupo dr. J. Makštutis.

- *Dr. Martus Alfonsas* perėmė didesnes, buvusias *Dr. J. Stankaičio*, patalpas savo praktikai.
- *Dr. Maurukas Jonas* aiškina ir demonstruos savo išradimą daugybiniam tyrimams gydytojo laboratorijoje, kovo 27, Čiurlionio Namuose, Ohio Lietuvių Gydytojų Draugijos ketvirtiniame susirinkime.
- *Dr. Matulionis Algis* vos „nekrito ant veido“ po 2 savaitių sunkaus darbo, trūsiant vienam pačiam, nes „bosas“ tuo metu maloniai šildėsi Floridoje. Kovo mėnesio pradžioje buvo nudūmęs į Baltimorę, kur apžendino savo jaunesnį brolių Mindaugą, studijuojantį medicinos mokslus Western Reserve University, Cleveland'e.
- *Dr. Pautienius Kazys* gali džiaugtis savo pastangų vaisiais. Prieš 10 metų Cleveland'e suorganizavo Jūrų Skautus, „Budžius“. Dabar jau atšventė 10 metų sukaktį. Tikrai gražus jaunų lietuvių būrys. Jo vyriausias sūnus, inžinierius Algis, irgi priklausys Budžiams, yra ALT skyriaus pirmininkas. Jis labai gerai suorganizavo Vasario 16 minėjimą Cleveland'e.
- *Dr. Skrinska Juozas* rengiasi kelionei su ponia ir jauniausia šeimos dalimi į GP suvažiavimą San Francisco.
- *Dr. Stankaitis Jonas* persikėlė į savo nuosavą Medical Bldg. E. 185 gatvėje. Yra vietos dar 3 gydytojams. O jis pats per Šv. Patriką išsinešdino, net ponia pamiršęs, į Floridą statybos prakaity ir bėdų nuplauti. Mes, gi, čia likę laukiame kabineto atidarymo.
- *Dr. Vaitėnas Mykolas* maloniai ilsisi po sunkaus pirmininkavimo praeitų metų kadencijoje.
- *AA Dr. D. Kesiūnaitės* atminimui Lietuvių Skautų Seserija pasiuntė \$100.00 Vasario 16 dienos Gimnazijai, kur bus jos atminimui padaryta lenta.
- *Dr. Eimontas Mikas* baigia savo specialybę Endocrinologijoje, Ohio State University, Columbus, Ohio. Šiuose pušlapiuose buvo rašoma, kad jis specializojasi Hematologijoje. Ši klaida dabar atitaisoma. Tik dabar paaiškėjo, kodėl, net pačiam tėvui nežinant, jo šeimoje atsirado dvynukai. *Dr. Eimontas* grįžta į Clevelandą. Priimtas į Fairview Park ligoninę, su galimybėmis būti Endocrinologijos skyriaus vedėju. Sveikiname.
- *Dr. Gruzdys Vitolis* baigė „carpenterio“ darbus, įsirengdamas savo jaunimui gražų rūšį.
- *Dr. Juodėnas Edmundas* buvo sukviestas savo šeimos draugus į savo vyriausio sūnaus vestuves.
- *Dr. Kisielius Alfonsas* studijuoja architektūrą ir rengiasi savo namų statybai.
- *Dr. Mačiulis Jonas* neseniai savo namuose turėjo didelį būrį savo draugų. Minėjome jo 50.
- *Dr. Mačys Juozas* galutinai persikėlė į Clevelandą iš Columbus, Ohio.
- *Dr. Masilionis Juozas* buvo pagrindiniu kalbėtoju Vasario 16 minėjime Dayton, Ohio. Gi jo vyriausia dukra Aldona pravedė visą minėjimą. Kitaip sakant, dukra leido tėtei pakalbėti.

KALIFORNIJA

- *Dr. S. Barnett* balandžio mėn. pradžioje atstovauja Wadsworth VA Hosp. anestezijos skyrių X-tuose Kalifornijos anestezologų post-graduate kursuose.

- *Dr. J. Yuškis*, Chicagoje gimęs ir ten medicinos mokslus baigęs lietuvis, šiuo metu dirba, kaip District Health Officer, San Fernando, California.
- *Dr. Mykolas ir Alena Deveniai* vasario mėn. 16 dienos proga paaukojo Altui 125 dolerius.
- *Dr. Antanas Matukas* atlieka internship'ą Harbor General Hospital, Torrance, Cal. Baigęs, planuoja galutinai įsikurti Kalifornijoje.
- *Dr. Z. Brinkis* skaitė paskaitą apie antikinę ir klasikinę mediciną Kalifornijos Lietuvių Gydytojų Draugijos susirinkime.
- *Dr. A. Palubinskas*, Assistant profesorius radiologijoje, University of California, dalyvavo kaip lektorius „Symposium on Genito-Urinary Disease“, kuris įvyko kovo mėn. 29 — balandžio mėn. 2 Lexingtone, Kentucky, University of Kentucky, Medical Center. Jisai skaitė „Retroperitoneal fibrosis“ ir buvo moderatorius tema „Renovascular hypertension“.

Gajos korporacijos susirinkimas. Kalba pirmininkas dr. K. Rimkus.

KANADA

- *Bathurst Dantų Kliniką*, esančią 794 Bathurst St., Toronte, įkūrė 3 lietuviai dantų gydytojai: *dr. V. Novošickis*, *dr. A. J. Vaičiulis-Vaughan* ir *dr. P. Vytė*.

Kol kas klinikose dirba tik 3 dantų gydytojai, bet vėliau jų skaičius pakils iki 5 ar net 7. Įrengimo darbai dar nėra galutinai užbaigti, bet pacientai jau priimami.

- *Dr. J. ir M. Šemogai* iš Montrelio vasario mėn. išskrido atostogų į Nassau, Bahamas.

● *Kanadoje yra 22.000 gydytojų*, todėl vienas gydytojas turi aptarnauti 857 gyventojus. Dantų gydytojų trūkumas yra dar didesnis, nes vienam dantų gydytojui tenka aptarnauti 3000 asmenų. Ta proporcija mažesnė vietovėse yra dar didesnė, nes dauguma gydytojų yra susispietę miestuose.

VAKARŲ VOKIETIJA

- *Dr. Liucija Pašaitienė* Hamburge, Baltikos sporto klube vadovauja tautinių šokių grupei. Kas trečią dieną minėtoji grupė renkasi ir atlieka šokių pratimus.

● *Dr. Irvis Venclovas*, Sydney Liet. Gyd. Draugijos vardu, dėkoja Pasaulio Liet. Gyd. Sąjungos Valdybai už sveikinimus ir linkėjimus Naujųjų Metų proga. Sveikinimas buvo perskaitytas Sydney Liet. Gyd. D-jos susirinkime.

Praneša, kad š.m. balandžio mėn. 5 d. išplaukia tolimesnėms medicinos studijoms į Angliją. Sydney Liet. Gyd. D-jos pirmininko pareigas perdavė dr. L. Petrauskui. Po studijų Anglijoje mano grįžti Australijon per JAV ir sustoti Chicagoje.

● *Dr. T. Jakubanicaitė-Nakutienė*, baigusi Kauno V. D. universiteto medicinos fakultetą 1938 metais, su savo šeima atvyko Australijon 1949 metais. Dėl jauno vaiko amžiaus (dvi dukros gimė Vokietijoje ir viena dukra — Australijoje), dr. T. Nakutienė pradėjo dirbti kaip gydytoja tik 1960 metais Liverpool ligoninėje. Bet dr. T. Nakutienė yra labiau palinkusi į mokslinį darbą, todėl ji nuo 1961 metų perėjo į mokomąjį personalą prie University of New South Wales Biologijos skyrių (Sydney turi 2 universitetus).

Vyriausioji p.p. Nakučių duktė — Jaunė yra Sydney universiteto Farmacijos fakulteto paskutiniame kurse, o antroji duktė — Rimta pradėjo studijuoti humanitarinius mokslus (art). Abi šios dukros egzaminus išlaiko aukščiausiais pažymiais. Jaunesnioji duktė — Leta tebėra pradžios mokykloje.

P.Nakučiai turi nuosavus mūrinius namus Sydney ir dar savo poilsio reikalams vasarnamį prie Pacifiko (40 mylių nuo Sydney), kur įvyko Sydney lietuvių gydytojų draugijos susirinkimas-piknikas 1965.II.14 d.

OKUPUOTA LIETUVA

● „*Sveikatos Apsauga*“ oficialus ir vienintelis mediciniškas žurnalas lietuvių kalba, pradėjo eiti 1953 metais. Yra išleista 108 numeriai per devynerius metus. Laikraštėlis yra 64 puslapių dydžio, išėina kas mėnesį. Mediciniško žurnalo redaktorius yra med. felčėris Ed. Selelionis. Redakcijoje bendradarbiauja: J. Jurša, P. Baublys, S. Čėpulis, J. Eišvydas, J. Gamperis, D. Grybauskienė, Z. Januškevičius, K. Katilius, J. Kupčinskas, Vl. Kviklys, Vl. Lašas, A. Matukynas, V. Narkus, J. Neniškis, H. Polukordas, J. Radilavičius ir M. Zaikauskas.

● *Ateistiniai Užsiėmimai*. Kauno Valst. medicinos institute kiekvieną antradienį renkasi miesto ligoninių poliklinikų gydytojai į ateistinius kursus. Programą sudaro: marksizmas-leninizmas, religinės moralės kritika ir tt. Paskaitas skaito: prof. T. Ivanauskas, prof. B. Abraitis, doc. J. Nainys, doc. A. Vitkus, doc. I. Zakasas, doc. A. Jurgutis ir kiti.

(Sveikatos Apsauga. Nr. 12, 1964)

● *Pabaltijo ateistų seminaras* įvyko 1964 m. rugsėjo mėn. 8-10 d. Rygoje. Dalyvavo apie 500 ateistų. Dalyviai išklause „Komunisto“ žurnalo vyr. redaktoriaus V. Niunkos „Dabartinė katalikybės krizė“, Talino politinės dėstytojo „Dabartinė liuteronų ideologija“, Rygos medicinos instituto dėstytojo „Apie kai kurias dabartinio baptizmo prisitaikymo tendencijas“ ir kt.

Seminare iškilo „daug įdomių pasiūlymų ir sumanymų, kaip toliau gerinti veiklą šioje atsakingoje ideologinio darbo srityje“, rašo Ed. Selelionis. Lietuvoje ateistinė propogandą varo gydytojai V. Čėpaitis, R. Dausienė, N. Laucevičienė ir med. felčėris Ed. Selelionis.

● *Organizuojamos vaistažolių rinkimo brigados*. Skatinami moksleiviai, invalidai ir senieji kolūkiečiai. Garantuojama 1,5-2 rub. darbadienis..

● *Vilniaus Valst. V. Kapsuko v. Universiteto Medicinos fakultetas* kartu su Lietuvos biochemikų bei fiziologų draugija 1965 metais organizuoja *mokslinę mitybos konferenciją*, skirtą žmonių ir gyvulių mitybai.

● *Išleista nauja knyga*. Med. m. kand. A. Bartusevičienės, „*Inkstų Tuberkuliozės diagnostika*“. 128 pusl.

● *Gyd. E. Šleževičienė*, Kauno m. II vaikų lopšelio gydytoja, sulaukė 80 metų.

● *Prof. Pr. Mažyliui — 80 metų*. Kaune gyvenančiam akušerijos-ginekologijos profesoriui Pranui Mažyliui suėjo 80 metų. Jis gimė 1885 m. Šileikiškių km., Skapiškio vals., Rokiškio apskr. 1914 m. P. Mažylis baigė Krokuvos universitetą. 1918 metais grįžo į Lietuvą ir pradėjo dirbti Panevėžyje. 1922 m. buvo pakviestas į universiteto akušerijos-ginekologijos katedrą docentu. Nuo 1930 m. buvo Vytauto Didžiojo Universiteto profesoriumi.

Prof. P. Mažylis ir dabar yra Kauno Medicinos instituto akušerijos-ginekologijos katedros vedėjas. Be to yra Mokslų akademijos narys.

Sovietų okupacijos metu prof. Mažylis yra gavęs Lenino ir kitus ordinus. Tačiau jo draugų prisiminimu, P. Mažylis 1904-1906 metais dalyvavęs revoliuciniame sąjūdyje ir už savo veiklą buvo susų kalinamas Ukmergėje.

● *Panevėžio karo ligoninė* buvo įkurta 1812 metais prancūzų generolo Rikaro ir Panevėžio paprefektūros. Ligoninė turėjo 60 lovų. Ligoninėje buvo gydomi prancūzų kariai, tarnavę maršalo Makdonaldo daliniuose, kurie 1812 metais birželio mėnesį užėmė Žemaičius.

Šioje kariškoje ligoninėje dirbo lietuviai gydytojai: apskrities gydytojas A. Lavrinavičius, chirurgas F. Bortkevičius ir felčėris K. Mackevičius.

● Praeitą rudenį buvo likviduota veikusi *Resp. psichoneurologinė ligoninė Pažaislyje*.

● Š.m. vasario mėn. 23 d. staiga mirė *gydytoja Steponaitienė*. Paskutiniu metu ji gyveno Panevėžyje.

DANTŲ GYDYTOJŲ KRONIKA

● *Dr. Nijolė Remeikienė (Salkauskaitė)* šiais metais gavo endodontologijos specialybės leidimą Illinois valstybėj. Dr. Remeikienė baigė Illinois universitetą 1959 metais gaudama D.D.S. laipsnį ir šiuo laiku yra paskirta asistente profesorauti endodontologijos departamente.

● *Dr. Birutė Sakalienė* ir jos vyras Pranas susilaukė pirmagimio sūnaus Roberto, praeitų metų lapkričio mėnesį. Dr. Sakalauskienė baigė Illinois Universitetą 1962 metais, gaudama D.D.S. laipsnį ir šiuo laiku praktikuoja odontologiją Cicero, Ill.

● *Dr. Aldona Šapokaitė* lankėsi keletą dienų Čikagoje. Dr. Šapokaitė baigė Toronto odontologijos fakultetą 1964 metais ir dabar gilina studijas pedodontologijos srityje Forsythe Institute, Harvard universitete. Specialybę gauti reikia studijuoti vienus metus.

● *Odontologijos studentas Vytautas Mockus*, gyvenąs Čikagoje yra paskutiniame kurse Illinois Universitete. Vytautas taip pat yra naujai įsteigtos „Navy Reserve Unit“ universitete narys.

SUVAŽIAVIMAI - KONVENCIJOS

- **PASAULIO LIETUVIŲ GYDYTOJŲ SUVAŽIAVIMAS.** Stouffer's Northland Inn, 21000 Northwestern Highway. Southfield, Michigan. Rugsėjo mėn. 4-5 d.

AMERIKOS LIETUVIŲ GYDYTOJŲ SUSIRINKIMAI

- **Illinois Lietuvių Gydytojų Draugijos** Pavasarinis Pobūvis. Jack Kilty's Restaurant — 4545 West 95th, Oak Lawn, Ill. Birželio mėn. 5 d. 7 v. v.
- **New Yorko Lietuvių Gydytojų Draugijos** Visuotinis Susirinkimas. Dr. Giedraitienės rezidencija. East Northport, L.I., N.Y. Tel. RL 7-0055. Dr. A. Starkaus paskaita "Bilirubino apykaita". Valdybos pranešimai, naujos valdybos rinkimas.
- **AMA konvencijos proga** New York'e įvyks atvykusių lietuvių gydytojų subuvimas. Norintieji pabendrauti privalo paskambinti Dr. Matulaitienei-Milukaitei. Tel. Virginia 9-0099. Subuvimą ruošia New York'o Liet. Gydytojų Draugijos Valdyba.

AMERIKOS GYDYTOJŲ SUVAŽIAVIMAI

- *American Academy of General Practice.* San Francisco, Cal. Balandžio mėn. 9-15 d.
- *American Academy of Pediatrics.* American Hotel. Bal Harbour, Fla. Balandžio mėn. 26-29 d.
- *Clinical Dermatology.* University of Colorado. School of Medicine. Denver, Col. Balandžio 15-17 d.
- *Illinois State Medical Society.* Sherman Hotel. Chicago, Ill. Gegužės mėn. 16-19 d.
- *Ohio State Medical Association.* Columbus, Ohio. Plaza Hotel. Gegužės mėn. 9-14 d.
- *Pediatric Aspects of Surgery in Childhood.* Children's Hospital. Cincinnati, Ohio. Gegužės mėn. 24-25 d.
- *Ukrainian Medical Association of North America.* UNA Estate. Kerhonkson, N.Y. Gegužės mėn. 29-31 d.
- *Massachusetts Medical Society.* Statler Hotel. Boston, Mass. Gegužės mėn. 17-19 d.
- *New Jersey Medical Society.* Haddon Hall. Atlantic City, N.J. Gegužės mėn. 15-19 d.
- *American Medical Association.* American Hotel. New York, N.Y. Birželio mėn. 20-24 d.
- *Religion and Medicine.* Estes Park, Col. Birželio mėn. 14-16 d.
- *Pacific Dermatologic Association.* Hilton Hotel. Portland, Ore. Liepos mėn. 25-29 d.
- *Symposium for General Practitioners on respiratory diseases.* Saranac Lake. New York. Liepos mėn. 12-16 d.
- *American Congress of Physical Medicine and Re-*

habilitation. Sheraton Hotel. Philadelphia. Rugpiūčio mėn. 22-27 d.

- *Pediatrics.* Estes Park, Col. Rugpiūčio mėn. 2-6 d.
- *Internal Medicine.* Estes Park, Col. Rugpiūčio 9-13 d.
- *Michigan State Medical Society.* Sheraton Cadillac Hotel. Rugsėjo mėn. 19-24 d.
- *American College of Gastroenterological Association.* Americana Hotel. Bal Harbour, Fla. Spalių 24-27 d.
- *American Heart Association.* Americana Hotel. Miami Beach, Fla. Spalių mėn. 29 - Lapkričio mėn. 2.
- *American Hungarian Medical Association.* Lapkričio mėn. 19 d. New York Academy of Medicine. N.Y.
- *American Medical Association (Clinical Convention).* Philadelphia. Lapkričio 28 - Gruodžio 1 d.

TARPTAUTINIAI SUVAŽIAVIMAI

- *American Gastroenterological Association.* Queen Elizabeth Hotel. Montreal, Canada. Balandžio 22-24 d.
- *Pan American Medical Association.* Lucayan Beach Hotel. Lucya. Grand Bahama Island. Balandžio mėn. 29 - Gegužės mėn. 2 d.
- *International Medical-Surgical Meetings.* Turin, Italy. Birželio mėn. 5-13 d.
- *Pediatric Congress (13th)* Praha. Czechoslovakia. Birželio mėn. 17-19 d.
- *Australian Medical Congress.* Perth, Western Australia. Rugpiūčio mėn. 14-20 d.
- *European Academy of Allergology.* Stockholm, Sweden. Rugsėjo mėn. 5-9 d.
- *International Congress of Neurology.* Vienna, Austria. Rugsėjo mėn. 5-10 d.
- *International Congress of General Practice.* Salzburg, Austria. Rugsėjo mėn. 16-19 d.
- *World Medical Association.* (19th Assembly) London. England. Rugsėjo mėn. 19-24 d.
- *International Congress of Otorhinolaryngology.* Tokyo. Japan. Spalių mėn. 24-30 d.
- *International Congress of Pediatrics.* Tokyo. Japan. Lapkričio mėn. 7-13 d.

KONVENCIJOS IR LIETUVIAI GYDYTOJAI

Šiais metais lietuviai gydytojai labai aktyviai dalyvavo rengiamuose suvažiavimuose. Dalyvavo S. ir M. Budriai — American Academy of Allergy, Miami Beach, Fl.; F. Kaunas, Juzė ir Kęstutis Aglinskai, P. Mažeika ir K. Paulis — Canadian-American Medical and Dental Ski Association, Boyne Highland, Mich.; V. Tumasonis, A. Lipskis, P. Mažeika, B. Beinoris, L. Plechavičius — Society of Abdominal Surgeons, New Orleans, R. Vienužis, R. Gineitis — Mediclinics, Fort Lauderdale, Fl.; A. Kisielius, E. Aras ir A. Stankus — Chicago Medical Society.

IN MEMORIAM

DR. ALEKSANDRA BERNATAVIČIŪTĖ - RASLAVIČIENĖ

Velionė Doktorė išvydo šį pasaulį 1904 m. lapkričio 13 d., gavo vardą Aleksandrą ir laimingai tarpo savo tėvų globoje, kūdikystėje nenumatydama, kokia daug žadanti, pareiginga, įvairi bei skausminga ateitis yra jai skirta. Kai lankė vidurinę mokyklą (gimnaziją) Rygoje, daugiavarsių svajonių žiedais atsispindįs gyvenimas vis labiau žavėjo jauną grakščią Aleksandrą. Nors gimnazijoje buvo nemaža gal turtingų bei patrauklių kitataučių mokinių, Aleksandra maloniau įsijungia į gimnaziją lankiusių lietuvių mokinių ratelį ir čia su lietuviškuoju jaunimu pergyvena lietuvių tautinės dvasios budimą. Lietuvių moksleivių susliepsnojusiose tautinėse svajonėse Lietuva atsiskleidė jiems maloni, patraukli ir žavingai graži. Kaip daugelis lietuvių jaunimo, taip ir Aleksandra, užbaigusi gimnazijos mokslą, vyksta į savo svajonių kraštą — į laisvą Lietuvą. Tai buvo daug žadantis jaunystės pergyvenimas.

Ji pasirenka gydytojo pašaukimą ir su dideliu ryžtingumu sėkmingai studijuoja medicinos mokslus nepriklausomos Lietuvos Kauno universiteto medicinos fakultete (1922-1927 m.), išgydama medicinos gydytojo diplomą. Atsitiko, kad šių eilučių rašytojas Lietuvos universitete studijavo mediciną tuo pačiu metu, o vėliau tuo pat laiku buvo chirurginės klinikos asistentas, tad turėjo dažną progą susitikti ir jos būdą stebėti. Dr. Aleksandra buvo ramaus būdo, kalboje kiek santūri, nelinkusi vyrauti, bet ryškiai draugiška, visuomet pasiryžusi padėti, savo žinias su kolegomis noriai pasidalinti, pastabi, bet kritiškai pagavi, pareigose sąžininga ir jautrios sielos ligoniams.

Būdama išrinkta (1928 m.) universiteto chirurginės, prof. A. Hagentoro vadovaujamos klinikos asistente, vyr. chirurgijos asist. dr. V. Kuzmos vadovaujame skyriuje 5 metų laike dr. Aleksandra įsigijo gerą pagrindinį chirurgijos pasiruošimą. Dirbdama klinikoje dr. Aleksandra Bernatavičiūtė parašė medicininių studijų, kurios buvo išspausdintos „Medicinoje“.

1933 m. dr. A. Bernatavičiūtė buvo pakviesta Tauragės aps. naujai pastatytos ir gerai įrengtos ligoninės chirurginiam skyriui vadovauti. Tos ligoninės direktorius ir vidaus skyriaus vedėjas buvo dr. Jonas Gečas, o moterų ligų ir rentgeno skyriams vadovavo dr. Paulius Jurevičius. Šie trys daktarai buvo kilę iš Žemaitijos ir medicinos mokslus išėję Lietuvos universitete. Jų vedamoji Tauragės ligoninė tapo viena iš pavyzdingųjų, ir ypač dr. A. Bernatavičiūtė-Raslavičienė plačiai garsėjo Žemaitijoje savo sėkmingomis operacijomis, dėl to buvo žmonių didžiai gerbiama ir mėgiama.

Dr. Aleksandra Bernatavičiūtė sudarė šeimą su Raslavičiumi, kuris tuomet taip pat įsijungė į Tauragės ligoninės medicinos darbą. Doktorų Raslavičių ešimoje linksmutis ir stiprus sūniukas Poliukas, — lankydamas jų šeimą tai mačiau —, kuris užaugęs taip pat pasirinko tėvų pašaukimą, išėjo medicinos mokslus ir dabar ruošiasi būti patologu. Ir taip Raslavičių šeima tapo pavyzdinga lietuvių gydytojų šeima.

Lietuvą užpuolę maskolių komunistai Tauragės ligoninės direktorių dr. J. Gečą įmetė į kankinamąjį kalėjimą ir grąšino jo gyvybei dėl to, kad jis, kaip susipratęs lietuvis, nuoširdžiai dirbo savo tautos ir tėvynės gerovei. Tuomet ir Antrojo Pasaulinio karo metu dr. A. B. Raslavičienėi reikėjo eiti direktoriaus pareigas ir vadovauti visai ligoninei. Sunkiose karo veiksmų grėsmingose sąlygose dr. A. B. Raslavičienė nepailstamai padėjo, gydė ir guodė sergančius ir vargo ištiktus savo tautos žmones.

Naikinant karo audrai siaučiant, dėl grįžtančios maskolių komunistų grėsmės 1944 m. su daugybe lietuvių ir daktarų Raslavičių šeima, gelbėdamiesi nuo mirties pavojaus, pasitraukė į Vakarų Europą. Trėmtyje dr. A. B. Raslavičienė įsijungė į lietuvių Raudonojo Kryžiaus veiklą, dirbdama savo tautiečių šalpos ir sveikatos reikalų darbą. Po vargingo ir dažnai beviltiško 5 metų tremties gyvenimo Vokietijoje 1949 m. birželio 24 d. Raslavičių šeima atvyko į JAV ir apsiėjo Čikagoje.

Atlikusi reikalaujamą stažą Micheal Reese ligoninėje (Čikagoje) ir padirbėjusi 2 metus Lake Forest (Illinois) ligoninėje, dr. A. B. Raslavičienė iš lėto pradėjo jausti slaptą negalavimą. 1953 m. ji grįžo atgal į Čikagą, bet negalavimas negerėjo. Nors jai buvo atlikti įvairūs tyrimai keliose ligoninių laboratorijose, bet tikroji liga vis nebuvo susekta. Ieškodami tinkamesnių ir ramesnių gyvenimo sąlygų, Daktarai Raslavičiai persikėlė į Wyoming Illinois, kur vertėsi

gydytojo praktika. Čia pagaliau paaiškėjus, kad Daktarė serga paratiroidinių liaukų naviku (adenoma), buvo jai padaryta operacija, davusi laikiną pagerėjimą. Nors jau sunkiai sirgdama, velionė dar sulaukė ir pamatė savo anūką Petruką, kuris jai teikė didelį džiaugsmą ir gaivinantį malonumą. Prisidėjus inkstų negalavimui, po sunkios kankinančios ligos dr. A. B. Raslavičienė 1965 m. kovo 14 d. atsiskyrė su šiuo gyvenimu, palikdama giliai liūdintį vyrą dr. Raslavičių ir sūnų Polių su šeima. Liūdi ir lietuvių gydytojų šeima, netekusi taurios kolegės. Amžinam poilsiui velionė atsigulė šv. Kazimiero kapinėse.

Tebūnie lengva Tau, Aleksandra, šios, nors svetimos, bet svetingos šalies žemė.

Dr. K. Gudaitis

ALOYZAS PETRIKAS

Prieš metus gegužės mėnesį 23 dieną Arkanso valstybinėje ligoninėje mirė *Dr. Aloyzas Petrikas*. Palaidotas New Yorke.

AA. Dr. A. Petrikas gimė Liepojoj 1893 m. Baigė Palangos progimnaziją ir Liepojaus gimnaziją. 1917 metais baigė Tartu Universitetą ir įsigijo medicinos gydytojo laipsnį. Grįžęs į Lietuvą buvo Vidaus ligų katedros asistentu, vėliau Jurbarko ligoninės ir Kauno ligoninės direktorium iki bolševikų užėjimo. Nuo 1932 m. pirmininkavo Raudonajam Kryžiui.

1941 metais pasitraukė į Vokietiją ir gyveno Eichštato ir Regensburgo stovyklose. 1949 m. atvyko į JAV ir pradėjo dirbti Arkanso valstybinėje ligoninėje, kur ir mirė.

A. † A.

ONAI BYLAI TIENEI

mirus, DR. JONUI GEDIMINUI BYLAI ir šeimai nuoširdžią užuojautą reiškia

Amerikos Lietuvių Gydytojų Sąjunga

A. † A.

DR. ALEKSANDRAI RASLAVIČIENEI

mirus, jos vyrui DR. VINCUI, sūnui DR. POLIUI su šeima ir giminėms reiškia giliausią užuojautą

Amerikos Liet. Gydytojų Sąjunga

DR. JONUI JURGILAI

ir jo šeimai, Mylimam Tėveliui Lietuvoje mirus, nuoširdžiausią užuojautą reiškia

Amerikos Lietuvių Gydytojų Sąjunga

CONGRATULATIONS
AND
BEST WISHES!

CHAS. PFIZER & CO.

SIDNEY H. FELLOWS
2708 W. 47TH STREET
CHICAGO 32, ILLINOIS
TEL.: YARDS 7-8279
Professional Service Representative

THE NATIONAL DRUG COMPANY

HAMES OLDSMOBILE, INC.

2442 West Columbus Avenue

Chicago 29, Illinois

GRovehill 6-1010

FOR THE BEST DEAL AND SERVICE

For those who like to deal with a quality place of business, there is no finer than HAMES Oldsmobile.

The Hames dealership specializes in selling and servicing the medical profession as is attested by it's many happy and satisfied doctors throughout Chicago land.

SCHERING CORP.

'ALLIED WITH PHYSICIANS IN RESEARCH
AGAINST DISEASE'

HERBERT VAN NATTEN

LE ROY S. KWIATT

PROFESSIONAL PHARMACIES

REMLAKE — ROCHKES

Apothecary

2421 W. 63rd Street

HE 4-1500

Open Daily 9:30 — 10

Wednesday and Saturday 9:30 — 9

ROCHKES

Medical Arts Pharmacy

3213 W. 63rd Street

WA 5-4787

Open Daily 10 — 10

Sunday 10 — 2

MARQUETTE

Medical Building Pharmacy, Inc.

6132 So. Kedzie Avenue

Open daily 10 — 10

Saturday 9:30 — 6

GR 6-3535

Wednesday 10 — 6

PHYSICIAN'S, DIABETIC'S AND SICKROOM SUPPLIES
WE OFFER A FREE AND EFFICIENT PICKUP & DELIVERY SERVICE

6910 SO. FAIRFIELD AVENUE
CHICAGO, ILLINOIS 60629

PLANINGAS TAUPYMAS

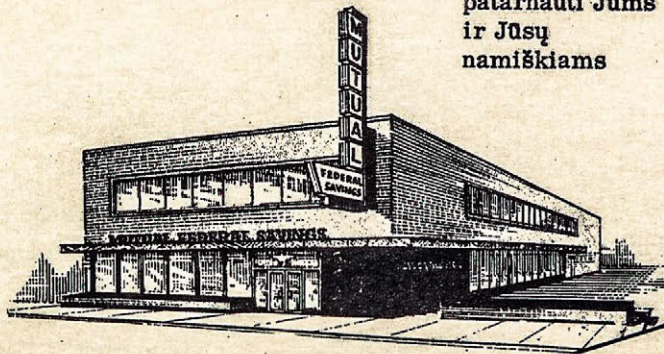
moka gerus dividendus

PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN!

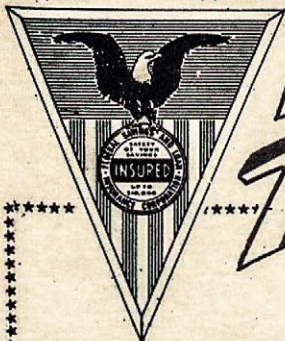
P pinigų taupymui nereikia važinėti, juos galite atsiųsti paštu, nes mes apmokamvisas pašto persiuntimo išlaidas.

TIKIMĖS, kad turėsime progos Jus pamatyti ir patarnauti Jums ir Jūsų namiškiams

MUTUAL

Federal

SAVINGS & LOAN
ASSOCIATION

Firmadienį, antradienį ir penktadienį
nuo 9 val. ryto iki 4 val. po pietų.
Ketvirtadienį nuo 9 val. ryto iki 8 v. vak.
Šeštadienį nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų
Trečiadienį uždaryta visą dieną.

Chartered and Supervised by the United States Government
2212 W. CERMAK ROAD • CHICAGO 8, ILLINOIS

Phone Virginia 7-7747 John J. Kazanauskas, Pres.

AUTOMOBILIAMS VIETA GRETA MŪSŲ ĮSTAIGOS

RETUN TO:

Lithuanian Medical Bulletin
8743 Mobile Avenue
Oak Lawn, Illinois 60453
Return postage guaranteed.

OAK LAWN, ILL.

To.

Rev. Dr. J. Prunskis

4545 West 63rd St.

Chicago, Ill.